

**Сәулет, қала құрылысы және құрылыс
саласындағы мемлекеттік нормативтер
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫС НОРМАЛАРЫ**

**Государственные нормативы в области
архитектуры, градостроительства и строительства
СТРОИТЕЛЬНЫЕ НОРМЫ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

ЕЛДІ МЕКЕНДЕРДІҢ АУМАҒЫН АБАТТАНДЫРУ

**БЛАГОУСТРОЙСТВО ТЕРРИТОРИЙ
НАСЕЛЕННЫХ ПУНКТОВ**

**ҚР ҚН 3.01-05-2013
СН РК 3.01-05-2013**

**Ресми басылым
Издание официальное**

**Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Құрылыс,
тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері және жер ресурстарын
басқару комитеті**

**Комитет по делам строительства, жилищно-коммунального хозяйства и
управления земельными ресурсами Министерства национальной
экономики Республики Казахстан**

Астана 2015

АЛҒЫ СӨЗ

- 1 **ӘЗІРЛЕГЕН:** «ҚазҚСҒЗИ» АҚ, «Монолитстрой-2011» ЖШС
- 2 **ҰСЫНҒАН:** Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Құрылыс, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері және жер ресурстарын басқару комитетінің Техникалық реттеу және нормалау басқармасы
- 3 **БЕКІТІЛГЕН ЖӘНЕ ҚОЛДАНЫСҚА ЕНГІЗІЛГЕН:** Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Құрылыс, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері және жер ресурстарын басқару комитетінің 2014 жылғы 29-желтоқсандағы № 156-НҚ бұйрығымен 2015 жылғы 1-шілдеден бастап

ПРЕДИСЛОВИЕ

- 1 **РАЗРАБОТАН:** АО «КазНИИСА», ТОО «Монолитстрой-2011»
- 2 **ПРЕДСТАВЛЕН:** Управлением технического регулирования и нормирования Комитета по делам строительства, жилищно-коммунального хозяйства и управления земельными ресурсами Министерства национальной экономики Республики Казахстан
- 3 **УТВЕРЖДЕН (ы) И ВВЕДЕН В ДЕЙСТВИЕ:** Приказом Комитета по делам строительства, жилищно-коммунального хозяйства и управления земельными ресурсами Министерства Национальной экономики Республики Казахстан от 29.12.2014 № 156-НҚ с 1 июля 2015 года.

Осы мемлекеттік нормативті Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылысы және құрылыс істері жөніндегі уәкілетті мемлекеттік органының рұқсатысыз ресми басылым ретінде толық немесе ішінара қайта басуға, көбейтуге және таратуға болмайды

Настоящий государственный норматив не может быть полностью или частично воспроизведен, тиражирован и распространен в качестве официального издания без разрешения уполномоченного государственного органа по делам архитектуры, градостроительства и строительства Республики Казахстан

МАЗМҰНЫ

КІРІСПЕ	V
1 ҚОЛДАНУ САЛАСЫ.....	1
2 НОРМАТИВТІК СІЛТЕМЕЛЕР	1
3 ТЕРМИНДЕР МЕН АНЫҚТАМАЛАР	2
4 МАҚСАТТАРЫ МЕН ФУНКЦИОНАЛДЫҚ ТАЛАПТАРЫ	4
4.1 Нормативтік құжаттың мақсаты.....	4
4.2 Функционалдық талаптары.....	4
5 КЕШЕНДІ АБАТТАНДЫРУ ЭЛЕМЕНТТЕРІН ЖОБАЛАУҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР	5
5.1 Инженерлік дайындық және аумақты қорғау элементтері.....	5
5.2 Аумақты көгалдандыру.....	6
5.3 Төсеме түрлері.....	7
5.4 Беттердің қабаттасуы.....	8
5.5 Қоршаулар	8
5.6 Кіші сәулеттік формалар	8
5.7 Ойын және спорт жабдықтары	10
5.8. Жарықтандыру және жарықтандыру жабдықтары.....	10
5.9 Сыртқы жарнама және акпарат құралдары	12
5.10 Күрделі емес бейстационарлық имараттар	12
5.11 Ғимараттар мен имараттарды безендіру және жабдықтау	13
5.12 Алаңдар	13
5.13 Жаяу жүргіншілерге арналған коммуникация.....	15
5.14 Көлік жолдары	17
6 ҚОҒАМДЫҚ МАҚСАТТАҒЫ АУМАҚТАРДЫ КЕШЕНДІ АБАТТАНДЫРУДЫ ЖОБАЛАУҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР	17
6.1 Жалпы ережелер	17
6.2 Қоғамдық кеңістік.....	17
6.3 Қоғамдық құрылыстың телімдері мен арнайы аймақтары	18
7 ТҰРҒЫН ҮЙ МАҚСАТЫНДАҒЫ АУМАҚТАРДА КЕШЕНДІ АБАТТАНДЫРУДЫ ЖОБАЛАУҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР	18
7.1 Жалпы ережелер	18
7.2 Қоғамдық кеңістіктер	18
7.3 Тұрғын үй құрылысының телімдері.....	19
7.4 Балабақшалар мен мектептердің телімдері.....	19
7.5 Гараж-тұрақтың телімдері	20
8 РЕКРЕАЦИЯЛЫҚ МАҚСАТТАҒЫ АУМАҚТАРДА КЕШЕНДІ АБАТТАНДЫРУДЫ ЖОБАЛАУҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР	20
8.1 Жалпы ережелер	19
8.2 Дем алу аймақтары	20
8.3 Саябақтар.....	21
8.4 Бақтар.....	21
8.5 Бульварлар мен желекжолдар.....	22

9 ӨНДІРІСТІК МАҚСАТТАҒЫ АУМАҚТАРДА КЕШЕНДІ АБАТТАНДЫРУДЫ	
ЖОБАЛАУҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР	22
9.1 Жалпы ережелер	22
9.2 Қоғамдық кеңістіктер	23
9.3 Санитарлық-қорғау аймақтарының аумақтарын көгалдандыру	24
10 ЕЛДІ МЕКЕННІҢ КӨЛІК ЖӘНЕ ИНЖЕНЕРЛІК КОММУНИКАЦИЯ	
АУМАҚТАРЫНДА КЕШЕНДІ АБАТТАНДЫРУ ОБЪЕКТІЛЕРІН ЖОБАЛАУҒА	
ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР	24
10.1 Жалпы ережелер	24
10.2 Көшелер мен жолдар	24
10.3 Алаңдар.....	25
10.4 Жаяу жүргіншілер өткелдері	26
10.5 Көліктік, инженерлік коммуникацияның техникалық аймақтары, су қорғау	
аймақтары.....	26
11 ӨРТ ҚАУІПСІЗДІГІ.....	26
11.1 Жалпы ережелер	26
12 САНИТАРЛЫҚ-ЭПИДЕМИОЛОГИЯЛЫҚ ҚАУІПСІЗДІК ЖӘНЕ ҚОРШАҒАН	
ОРТАНЫ ҚОРҒАУ	27

КІРІСПЕ

Осы құрылыс нормалар Қазақстан Республикасының құрылыс саласының нормативтік-техникалық базасын реформалау аясында әзірленген және адам денсаулығын, тарихи және табиғи ортаны қорғауды қамтамасыз ету, елді мекендер аумағында халықтың қимылы шектеулі тобының кедергісіз қозғалуына техникалық мүмкіндіктерді жасау мақсатында Қазақстан Республикасының елді мекендерінің аумақтарын абаттандыру объектілері мен элементтерін жобалауға қатысты, оның ішінде:

- конструктивтік және жоспарлық;
- технологиялық және өртке қарсы;
- санитарлық-гигиеналық және экологиялық міндетті нормативтік талаптарды белгілеуге бағытталған.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫС НОРМАЛАРЫ
СТРОИТЕЛЬНЫЕ НОРМЫ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
ЕЛДІ МЕКЕНДЕРДІҢ АУМАҒЫН АБАТТАНДЫРУ

БЛАГОУСТРОЙСТВО ТЕРРИТОРИЙ НАСЕЛЕННЫХ ПУНКТОВ

Енгізілген күні - 2015-07-01

1 ҚОЛДАНУ САЛАСЫ

Осы құрылыс нормалары Қазақстан Республикасының елді мекендерінің аумақтарын абаттандыру объектілері мен элементтерін жобалауға қойылатын талаптарды белгілейді. Осы құрылыс нормаларының әрекеті құрылысы салынып қойылған, реконструкцияланатын және қайта салынып жатқан аумақтарға таралады.

2 НОРМАТИВТІК СІЛТЕМЕЛЕР

Осы құрылыс нормаларын қолдану үшін келесі сілтемелік нормативтік құжаттар керек:

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2010 жылғы 17-қарашадағы №1202 қаулысымен бекітілген «Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыстық материалдар мен өнімдердің қауіпсіздігіне қойылатын талаптар» техникалық регламенті.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2009 жылғы 16-қаңтардағы №14 қаулысымен бекітілген «Өрт қауіпсіздігінің жалпы талаптары» техникалық регламенті.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 25-қаңтардағы №168 қаулысымен бекітілген «Қалалық және ауылдық елді мекендердегі атмосфералық ауаға, топырақ пен оның қауіпсіздігіне, қалалық және ауылдық елді мекендер аумағын сақтауға, адамға әсер ететін физикалық фактор көздерімен жұмыс шарттарына қойылатын санитарлық-эпидемиологиялық талаптар» санитарлық ережесі.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 17-қаңтардағы №93 қаулысымен бекітілген «Өндірістік объектілердің санитарлық-қорғау аймақтарын бекітуге қойылатын санитарлық-эпидемиологиялық талаптар» санитарлық ережелері.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 18-қаңтардағы №104 қаулысымен бекітілген «Су көздеріне, шаруашылық-ауыз су мақсаттары үшін су бөгеттері орындарына, шаруашылық-ауыз сумен қамтамасыз етуге, мәдени-тұрмыстық су пайдалану орындарына және су объектілерінің қауіпсіздігіне қойылатын санитарлық-эпидемиологиялық талаптар» санитарлық ережелері.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2004 жылғы 16-қаңтардағы №42 қаулысымен бекітілген «Су қорғау аймақтары мен алқаптарын белгілеу ережелері».

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 201 жылғы 24-қазандағы №1355 қаулысымен бекітілген «Электр құрылғыларын орнату ережелері» ЭОЕ.

ҚР ҚНЖЕ 2.02-05-2009* Ғимараттар мен имараттардың өрт қауіпсіздігі.

ҚР ҚН 3.01-05-2013

ҚР ҚНжЕ 3.01-01-2013 Қала құрылысы. Қалалық және ауылдық елді мекендерді жоспарлау және құрылысын салу.

ҚР ҚНжЕ 3.03-01-2001 1520 мм колеся темір жолдары.

ҚНжЕ 3.03-09-2006* Автомобиль жолдары.

ҚР ҚН 3.03-17-2001 Темір жолдары үшін жер бөлу нормалары.

ҚР ЕЖ 3.06.15-2005 Ғимараттар мен имараттарды халықтың қимылы шектеулі тобы үшін қолжетімділіктің есебімен жобалау.

ЕСКЕРТПЕ Осы мемлекеттік нормативті пайдалану кезінде сілтемелік құжаттардың әрекетін ағынды жыл жағдайы бойынша жасалатын және ай сайын шығарылатын ақпараттық бюллетень-журналға сай келетін ақпараттық «Қазақстан Республикасы аумағында әрекет ететін сәулет, қала құрылысы және құрылыс саласындағы нормативтік құқықтық және нормативтік-техникалық актілердің тізбесі» каталогы бойынша тексеру мақсатқа сай келеді. Егер сілтемелік құжат ауыстырылған (өзгертілген) болса, онда осы нормативтерді пайдалану кезінде ауыстырылған (өзгертілген) құжатты басшылыққа алу керек. Егер сілтемелік құжат ауыстырылмай алынып тасталған болса, онда оған сілтеме жасалған ереже осы сілтемені қозғамайтын бөлікте қолданылады.

3 ТЕРМИНДЕР МЕН АНЫҚТАМАЛАР

Осы құрылыс нормаларында тиісті анықтамалары бар келесі терминдер қолданылады:

3.1 Ассимиляциялық потенциал (сыйымдылық): Экожүйенің өзін-өзі тазартуға қабілеттілігі, белгілі бір уақыт бірлігінде жиналатын, ыдырайтын не экожүйе аумағынан оның қалыпты жағдайын бұзбай сыртқа шығарылатын ластаушы заттардың максималдық сыйымдылығының көрсеткіші.

3.2 Топырақтың биологиялық ластануы: Өсімдіктердің қалыпты қызметін қамтамасыз ету қабілетін жоғалтатын топырақ ластануының түрі мен деңгейі.

3.3 Бордюрлік пандус: Төмендетілген немесе төсемен жабылған бордюрлік тас арқылы жаяу жүргіншілер өткелінен жолға өтуді қамтамасыз ететін имарат.

3.4 Топырақ: Шығу тегі табиғи және антропогенді болып келетін минералды және органикалық заттардан тұратын субстрат.

3.5 Аймақтық (типтік аймақтық): Аумақтың табиғи-географиялық шарттарына байланысты өсімдіктер құрылымының сипаттамасы.

3.6 Кешенді абаттандыру: Жердің беткі қабатын әсемдеу, аумақты және құрылысты қауіпсіз әрі пайдалануға ыңғайлы құрылыстармен жабдықтау, аумақты, ғимаратты жарықтандыру, декоративтік көгалдандыру, ландшафтық және бақ-саябақ сәулетінің құралдарын, декоративтік әсемдік, кескін, визуалдық ақпарат, жарнама және басқа да құралдарды бір-бірімен тығыз байланыста қолдану.

3.7 Минималдық топырақ бөлшегі: Ағаштың толыққанды өмір циклын қамтамасыз етуге қабілетті топырақтың үш өлшемді көрінісі.

3.8 Абаттандыру элементтерінің нормалық (міндетті) кешені: Қала аумағында қауіпсіз, ыңғайлы және тартымды қалалық ортаны құру үшін абаттандыру элементтерінің қажетті минималдық үйлесімі.

3.9 Кешенді абаттандыру объектілері: Кешенді абаттандыру бойынша шаралар жүзеге асырылатын кез-келген елді мекен аумағы: алаңдар, аулалар, орамдар, қызметтік-жоспарлық құрылымдар, әкімшілік округтары мен аудандар аумағы, елді мекендер,

сонымен қатар, бірыңғай қала құрылысы реттемесінің ұстанымы бойынша ерекшеленетін (қорғалатын аймақтар) және визуалдық-кеңістіктік қабылдау (құрылыс алаңдары, құрылыс салынған көшелер) аумақтары.

3.10 Кешенді абаттандыруды нормалау объектілері: Құжатта: абаттандыру элементтерінің мөлшерленген міндетті кешені, оларды аталмыш аумаққа орнатудың нормалары мен ережелері бекітілген елді мекен аумақтары. Мұндай аумаққа: әртүрлі қызметтік бағыттағы алаңдар, жаяу жүргіншілер коммуникациясы, өткелдер, қоғамдық кеңістіктер, қоғамдық, тұрғын үй, өндірістік бағыттағы аймақтар мен аудандар, рекреация объектілері елді мекендегі көшелік-жолдық желілер, инженерлік коммуникацияның техникалық аймақтары жатады.

3.11 Қоғамдық кеңістік: Қоғамдық бағыттағы объектілер кешеніне адамдардың еркін қол жеткізуі үшін арналған қызметтік-жоспарлық құрылымдар аумағының бөлігі, ол аталған объекті мен олардың кешендері арасында, сонымен қатар, олардың қоғамдық көлік, сақтау орындары, автотұрақтармен арасындағы жаяу жүргіншілік байланыстарды қамтамасыз етеді.

3.12 Ландшафтық өнер объектілерінің көлемдік-кеңістіктік құрылымы: Қалалық ортаның ландшафтық ұйымдастырылуының әдісі немесе формасы; көлемдік-кеңістіктік құрылымның түрлері: жабық (боскеттер, сілемдер, тоғайлар), ашық (алаңқай, көгалдар, партерлер, ірі гүлбақшалар, алаңдар, су қоймалары, жазықтық спорттық ғимараттар), жартылай ашық (тоғайлар, сонымен қатар, ашық және жабық құрылымдар элементінің біріккен түрлері).

3.13 Жаяу жүргіншілерге арналған орындар: Мәдени-тұрмыстық және транзиттік қозғалыс мақсатында тұрғындардың қозғалысы жүзеге асырылатын елді мекен аумағының бөлігі, ол белгілі бір сипаттамаларға: жедел қоғамдық көліктердің аялдамасына, қызмет көрсету объектілерінің жоғары концентрациясына, тарихи және мәдени ескерткіштерге ие. Жаяу жүргіншілер орыны эспланадтарда, жүргіншілерге арналған көшелерде, қала алаңдарының жаяу жүргіншілерге арналған бөліктерінде құрылуы мүмкін.

3.14 Жаяу жүргіншілерге арналған көшелер: Жаяу жүргіншілер қозғалысына икемделген және көлік қозғалысы үшін жабық әртүрлі елді мекен аудандары мен аумақтары арасындағы тарихи қалыптасқан байланыстар.

3.15 Алаңның жаяу жүргіншілерге арналған бөлігі: Жаяу жүргіншілердің қозғалысына арналған алаңдар алаңның барлық бөлігін немесе оның кейбір бөліктерін алуы мүмкін.

3.16 Құнарлы топырақ: Минералды және органикалық материалдан жасанды жолмен жасалған және физикалық, химиялық, биологиялық қасиеттерге ие немесе табиғи қарашіріктің бұзылған субстратынан тұратын топырақ. Құнарлы топырақта тұрмыстық және құрылыстық қалдықтар қосындысы болмауға тиіс. Физикалық балшық мөлшері (фракция < 0.01 мм) - 30-40% төмен емес, қарашірік мөлшері - 3-4%, рН - 5.5-7.0 болуы керек.

3.17 Құнарлы қабат: Табиғи топырақта бұл қарашірік қабаты. Урбоқұрылымдық жерлерде бұл 20 см дейінгі қалыңдықтағы құнарлы топырақтан тұратын қабат.

3.18 Жер қыртысын түзуші топырақ: Өсімдіктердің тіршілігін қамтамасыз ету үшін тиімді қасиеттерге ие және топырақ түзуші үрдістермен өзгеріп отыратын топырақ.

3.19 Ластанудың басым құрамдас бөлігі: Бірінші кезекте бақылау жасалатын зат немесе биологиялық агент.

3.20 Рекреациялық әлеует: Дем алушылардың белгілі бір бөлігін психофизиологиялық жайлылықпен және қоршаған ортаның бүлінуісіз демалу үшін жасалған мүмкіндіктермен (спорттық-нығайтушы әрекет) қамтамасыз етуге аумақтың қабілеттілігі. Алаң бірлігіне адам санының (немесе адам мен күннің) қатынасымен есептеледі.

3.21 Топырақтың санитарлық жағдайы: Эпидемиялық және гигиеналық қатынаста топырақтың сапасы мен қауіпсіздік дәрежесін анықтайтын физикалық-химиялық және биологиялық қасиеттерінің жиынтығы.

3.22 Көшет жазықтарының тұйықтығы: Горизонталь (вертикаль) кескіндегі ойықсыз көшеттер жазығы аумағының барлық жазықтағы горизонталь (вертикаль) кескінді аумаққа қатынасы, бірліктің ондық мөлшерімен есептеледі.

3.23 Тактильды жабын: Беткі қабат фактурасы елеулі өзгеріске ұшыраған жабын.

3.24 Кешенді абаттандыру элементтері: Кешенді абаттандырудың құрамдас бөліктері ретінде қолданылатын декоративтік, техникалық, жоспарлық, құрамалық құрылғылар, өсімдік компоненттері, жабдықтау мен безендірудің әртүрлі түрлері, кіші сәулет формалары, капиталдық және стационарлық емес ғимараттар, сыртқы жарнама және ақпарат.

3.25 Эспланадтар: Тұрғындардың сейілдеуіне және аса маңызды объектілерді ұйымдастыруға арналған магистраль бойымен салынған жаяу жүргіншілер жолы.

4 МАҚСАТТАР МЕН ФУНКЦИОНАЛДЫҚ ТАЛАПТАР

4.1 Нормативтік құжаттың мақсаты

Осы құрылыс нормасының мақсатына Қазақстан Республикасының «Ғимараттар мен құрылыстар, құрылыс материалдары мен өнімдерінің қауіпсіздігіне қойылатын талаптар» техникалық регламентіне сәйкес адам денсаулығын, тарихи және табиғи ортаны қорғауды, сонымен қатар елді мекендер аумағында халықтың қимылы шектеулі тобының кедергісіз қозғалу құқықтарын қамтамасыз ету арқылы елді мекендердің аумақтарында объектілер мен абаттандыру элементтерін жобалауға қойылатын талаптарды белгілеу жатады.

4.2 Функционалдық талаптар

Функционалдық талаптарға Қазақстан Республикасының елді мекендерінің аумағында қауіпсіз, ыңғайлы және тартымды өмір сүру ортасын құру үшін:

- конструктивтік, технологиялық, жоспарлық талаптарды сақтай отырып, ғимараттардың механикалық беріктігіне және тұрақтылығын;

- «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламентінің талаптарына сай өрт қауіпсіздігін;

- ауаны, топырақты ластаудың рұқсат етілмеген деңгейлерінің, өңделген қатты және сұйық қалдықтарды дұрыс емес жоюдың, ұлы заттардың, қауіпті қатты бөлшектер мен газ тәрізді қоспалардың, бөлінуінің, радиацияның қауіпті деңгейінің, су мен басқа да

жағымсыз факторлардың ластануының немесе улануының алдын-алу үшін санитарлық-гигиеналық және экологиялық қауіпсіздікті;

- шу дірілдерінің зиянды әсерлерінің алдын-алу үшін шудан қорғауды;
- жазатайым оқиғаларға, құлауға, соғысуға, күйге, электр тогына соғылуға, жарақаттарға жол бермеуді, сонымен қатар халықтың қимылы шектеулі тобы үшін қолжетімділікті қарастыратын елді мекендердің аумағын пайдалануға беру (пайдалану) процесіндегі қауіпсіздікті қамтамасыз ету жолы арқылы абаттандыру элементтерінің қажетті минималдық үйлесіміне қол жеткізу жатады.

5 КЕШЕНДІ АБАТТАНДЫРУ ЭЛЕМЕНТТЕРІН ЖОБАЛАУҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР

5.1 Инженерлік дайындық және аумақты қорғау элементтері

5.1.1 Инженерлік дайындық және аумақты қорғау элементтері аумақты пайдаланудың ыңғайлылығы мен қауіпсіздігін сақтауды, жаңа құрылыспен байланысты оны жағымсыз табиғи және техногенді үрдістерден қорғауды қамтамасыз етуі қажет. Инженерлік дайындық және аумақты қорғау элементтерін жобалау беткі су ағымдары мен бедерлерін ұйымдастыру шараларының құрамында жүргізіледі.

5.1.2 Кешенді абаттандыруды жобалауда бедерлерді ұйымдастырудың міндеттерін аумақтың функционалдық бағытына және оның қайта өңделуінің мақсаттарына байланысты анықтау керек. Қайта құрылған аумақтар бедерінің ұйымдастырылуын жер бедерін, топырақ қабатын, ондағы жасыл көшеттердің, беткі су бұрғыш жүйесін, құрылыс алаңында ығыстырушы қарашірікті пайдалануды сақтауға бағытталуы керек.

5.1.3 Бедерді сатылау кезінде:

- құрылыс пен топырақтың жалпы беріктігінің жойылуына;
- топырақтың орнын ауыстырудан көршілес ғимараттар, жолдар мен коммуникациялардың бұзылуына немесе жойылуына жол берілмейді.

Беріктіктің жойылуын тоқтату үшін топырақтың орнын ауыстыру кезінде тіреу қабырғалары мен еңістерді жобалау керек.

Еңістерді бекіту керек. Еңістерді бекіту материалдары мен әдістерін таңдауда:

- елді мекендегі еңістердің орналасуын;
- беткейлерге болжалды механикалық қысым деңгейін;
- беткейдің тіктігін;
- қалыптасушы ортаның әсерін есепке алу керек.

Табиғи еңістердің максималдық көлемі топырақ түрлеріне байланысты бекітіледі.

5.1.4 Елді мекендердегі құрылыста ашық аңғарлардағы еңістердің бекінісін беткі ағынның су айдында құлауын және механикалық қысымның жоғарғы деңгейінде жағалаулардың бұзылуын болдырмайтын материалдар мен әдістерді пайдалана отырып жүргізу керек.

5.1.5 Қауіпсіздік мақсатында қиябеттің тіреу қабырғалары мен жоғарғы жиектеріне көлік коммуникацияларының орналасуы кезінде оларға қоршау жасауды қарастыру қажет. Сонымен қатар, осы құрылысты жағалай орналасқан жаяу жүргіншілер жолының қоршауын да қарастыру керек.

Ағынды ұйымдастыру бедерді және су бұрудың ашық немесе жабық құрылғылар жүйесі: су ағындарының құбырлары, науа, кювет, жедел ағындар, жаңбыр қабылдаушы құдықтарды ұйымдастыру сұрақтарының кешенді шешімімен қамтамасыз етілуі керек. Беткі су бұруды жобалау жердегі жұмыстың минималдық көлемін, сонымен қатар, топырақ эрозиясын болдырмайтын жылдамдықтағы су ағынын қамтамасыз етуі керек.

5.1.6 Елді мекендер аумағында су бұрудың жабық жүйесі қолданылады. Ашық су бұру құрылғыларын саябақ немесе орман-бақтардың аумақтарында қолдануға жол беріледі. Ашық науалар тереңдік немесе барылық периметрі бойынша бекітілуі керек

5.1.7 Жаңбыр қабылдайтын құдықтар жабық жаңбыр (нөсер) кәрізінің элементі болып табылады және ережеге сәйкес, жобалық бедердің төмен жерлерінде: орамдарға шығатын және кіретін орындарда, су құйылатын жақтан жаяу жүргіншілер аймағына дейін қиылыстардың алдында, көшелер мен жолдардың өткелдік бөліктерінің науаларында орналасады. Елді мекендер аумағында буландырғыш алаңдар мен сіңіруші құдықтар болмауы керек. Жаңбыр құбырларының жүйесін жобалау құбыр элементтерінің бітелуінің алдын-алуды қарастыруы керек.

5.2 Аумақты көгалдандыру

5.2.1 Көгалдандыру аумақты кешенді абаттандыру және ландшафты ұйымдастырудың элементі ретінде өсімдіктер кешенін белсенді пайдалана отырып, елді мекендердің тұратын ортасын қалыптастыруды, сонымен қатар, елді мекендер аумағында ертеректе құрылған немесе бұрыннан бар табиғи ортаны сақтауды қамтамасыз етеді.

5.2.2 Елді мекендер аумағын көгалдандыруды жүргізу кезінде жасыл көшеттердің:

- санитарлық-гигиеналық және экологиялық функциялар;
- елді мекендердің сәулеттік-көркемдік бейнесін жақсарту;
- шуға қарсы әсерді қамтамасыз ету сияқты негізгі функционалдық қасиеттерін ескеру керек.

5.2.3 Көшеттер мен көгалдандырудың негізгі түрлеріне: алаптар, қауымдар, солитерлер, бұта қоршамдары, ықтырмалар, ағаш қатарлары, газондар, гүлбақшалар, саяжолдық, қатарлық, гүл шоқтық көшеттер ж.т.б. жатады. Көшет түрін таңдау көшеттердің көлемдік-кеңістік құрылымын анықтайды және көгалдандырылған аймақтардың құрылыстар арасындағы визуалдық-композициялық және функционалдық байланыстарын қамтамасыз етеді.

5.2.4 Көгалдандыруды жобалау кезінде инженерлік желі, құрылыс пен ғимараттарға дейінгі ағаштар мен бұталарды отырғызуды минималдық арақашықтықта бекіту керек, ол ғимараттар мен имараттарды дұрыс пайдалану мен қызмет көрсетуді қамтамасыз етеді.

5.2.5 Елді мекендер аумағын көгалдандыруды жобалау және жасыл көшеттер жүйесін қалыптастыру қалалық экожүйелердің өзін-өзі реттеу қабілетін жоғалту және антропогендік басқару ролінің жоғарылау факторларын есебімен жүргізу керек. Елді мекендегі көшеттер мен көгалдандырылған аумақтың ғұмырлығын қамтамасыз ету үшін:

- саябақ кешендерінің аумағында кешенді абаттандыруды қала құрылысы реттемелерінің бекітілген тәртібіне сәйкес, нормативтік рұқсат етілген рекреациялық жүктеме өлшемінде жүргізу;
- іргелес аумақтардағы техногендік жүктеме деңгейін есепке алу;

- антропогендік факторлардың әсеріне төзімділігін есепке ала отырып, отырғызылатын көшеттердің бейімделген тұқымдарын таңдау;

- саябақ кешендерінің аумағында кешенді абаттандыруды жобалау кезінде ландшафтың рекреациондық, ассимиляциялық әлеуеті мен типтік аймақтығын есепке алу керек.

5.2.6 Елді мекен аумағындағы топырақтың құрамын физикалық-химиялық, санитарлық-эпидемиологиялық және радиологиялық қауіпсіздікке тексеруді жүргізу және ластанудың шектеулі деңгейінен асқан жағдайда, оның құнарлылығын қалпына келтіруді қарастыру керек.

5.2.7 Жылу жолдарының аймағында ағаштарды отырғызу кезінде жылу жолы осының екі жағынан да топырақтың қызу факторын есепке алу керек.

5.2.8 Елді мекеннің әртүрлі аумақтарына жағымсыз техногендік және климаттық факторлар әсер еткенде қорғау көшеттерін қалыптастыру керек – бірнеше факторлар әсер еткен жағдайда қарқындылығы бойынша жетекші орында тұрған және аумақтың функционалдық бағыты үшін маңызды түрін таңдаған жөн.

5.3 Төсеме түрлері

5.3.1 Жер бетінің төсемелері елді мекен аумағында қауіпсіз және ыңғайлы қозғалыс жағдайларын қамтамасыз етіп, ортаның сәулеттік-көркемдік бейнесін қалыптастырады. Абаттандыру мақсаттары үшін төсемелердің:

- қатты (капиталдық);
- «жұмсақ»;
- газондық;
- жоғарыда аталған төсемелердің үйлесімінен тұратын құрама типтері анықталған.

5.3.2 Елді мекен аумағында аталған төсеме типтерісіз топырақ бөліктерінің болуына рұқсат етілмейді, тек қайта өңдеу мен құрылыс үрдісінде ерекше қорғалатын саябақ кешендері аумағында жол – соқпақ желісінің болуына ғана шектеу жоқ.

5.3.3 Жобада қолданылып жатқан төсеме типі берік, жөндеуге жарамды, экологиялық және тайғанақ емес болғаны жөн. Төсеме түрін оның мақсатына сәйкес таңдау керек: қаттыларды – жобалау кезіндегі шектеулі жүктемесіне, қозғалыс құрамы мен сипаттамасына, өртке қарсы талаптарға сай, «жұмсақтарды» – жекелей аймақтардың (балалар алаңқайлары, спорттық алаңдар, иттерді серуендетуге арналған аумақ, серуен жолдары және т.с.с.), экологиялық сипаттағы газондық және құрама аумақтарды абаттандыру кезінде олардың арнайы қасиеттерін есепке ала отырып таңдаған керек.

5.3.4 Төсеме ретінде кафельдік, метлахты плитка, жасанды не табиғи тастан қашалған немесе жұмсақ плитканы жаяу жүргіншілерге арналған коммуникацияда, жерүсті және жерасты алаңдарының кіреберісінде және сатыларында қолдануға болмайды.

5.3.5 Төсеменің қатты типтері бетінің еңісі бетіндегі сулардың ағып кетуін қамтамасыз етуі керек.

5.3.6 Елді мекеннің қоғамдық кеңістіктегі аумақтарында барлық кедергілер (ойықтар, сатылар, пандустар, ағаштар, жарықтандырғыш, ақпараттық және көшедегі техникалық жабдықтар), сонымен қатар, қоғамдық көлік аялдамасы мен көшелер

арасындағы өткелдердің аумағындағы тротуар жиектерін тактильді жабынның жолақтарымен ерекшелеу керек.

5.3.7 Қолданылатын төсеме түрінің реңдік шешімі қалыптасқан ортаның және қаланың қоғамдық кеңістік аумағында осы аумақтардың түстік шешімі тұжырымдамасына сай келуі керек.

5.4 Беттердің қабаттасуы

5.4.1 Беттердің қабаттасу элементтеріне борттық тастар, пандустар, сатылар, басқыштардың әр түрлері жатады.

5.4.2 Тротуар мен өткелдердің жапсарларында ережеге сәйкес, жолдық борттық тастарды орнату керек.

5.3.3 Өткелдері бар негізгі жаяу жүргіншілердің коммуникациясы қиылысында тротуар төсемелерінен жол төсемелері деңгейіне түсуді қамтамасыз ету үшін бордюрлік пандусты орналастыруды қарастыру керек.

5.4.4 Пандус тайғанақ емес, беті бұдырлы, горизонталь жырасы жоқ материалдан дайындалып, қауіпсіздік мақсатында қоршау элементтеріне ие болуы керек.

ЕСКЕРТПЕ Төменде көрсетілген баспалдақтар, пандустар және олардың элементтері жобалау үшін қойылатын талаптар метрополитен объектілеріне қолданылмайды.

5.5 Қоршаулар

5.5.1 Қоршауды жобаландыруды олардың жеке жобаландырылған жобаларға, сертификатталған өнімдер каталогына, сәйкес бекітілуі мен орналасуына байланысты өндіру керек.

5.5.2 Дем алатын орындарға арналған, тұрғылықты, қоғамдық аумақта көмескі және темір бетон қоршауларды жобалауға тыйым салынады.

5.6 Кіші сәулеттік формалар

5.6.1 Кіші сәулеттік формаларға (КАФ): монументтік-декоративтік безендіру элементтері, вертикаль жасылдандыру мен мобильді безендірулерге арналған құрылғылар, су құрылғылары, қалалық жиһаз, қала аумағындағы коммуналдық-тұрмыстық және техникалық құрылғылар, сонымен қатар ойындық, спорттық, жарықтандыру құрылғылары, ақпарат пен сыртқы жарнама құрылғылары жатады.

Сыртты көркейту элементтері мен жобалардың кіші түрлері бекітілген тәртіпке сәйкестендіріледі. Жоба құрамына берілген телімнің ішіне санитарлық және міндетті көріктендіру шекарасы көрсетілген жер телімінің басты жоспары кіргізілуі керек. Әлеуметтік қамтылған мекемелер мен тұрғын үй әйнектерінің жарықтануының суммарлық деңгейі, емдік-профилактикалық мекемелердің сыртқы жарнама мен сыртқы жарықтық құралдары гигиеналық нормативтен аспауы керек.

5.6.2 Қаланы безендіруде монументтік-декоративтік элементтеріне: мүсінді-сәулеттік композициялар, монументтік-декоративтік композициялар, монументтер, ескерткіш белгілері ж.т.б. жатады. Монументтік шығарма мен декоративтік өнерді қала

аймағында жергілікті атқару органдарының нормативтік құқықтық актілеріне сәйкес орналастыруға болады.

5.6.3 Елді мекеннің аумағының сәулеттік келбетін жақсарту үшін су құрылғылары, тіктеп безендірілген жасылдандыру мен мобильділік үшін құрылғылар қолданылады.

5.6.4 Су құрылғыларына декоративтік су қоймалары, бұлақтар, ішіуге жарамды су атқыштар, су атқыштар жатады. Су құрылғылары ауа мен акустикалық ортаны, микроклиматты жақсартады, декоративтік-эстетикалық функцияны атқарады. Су құрылғыларын су ағызатын, құрғататын құбырлармен қамту керек.

5.6.5 Су бұрқақтар жеке жобалық жоспардың негізінде жобалануы керек. Қала аймағында оларды жергілікті атқару органдарының нормативтік құқықтық актілеріне сәйкес орналастыру керек.

5.6.6 Ішуге жарамды су атқыштарды орналастыру және оған баратын жер жабынның қатты түрінен жасалуы керек. Демалу аймақтарында мүгедектер мен халықтың қимылы шектеулі тобы үшін кем дегенде бір ішуге жарамды су атқыш қолжетімді болуы керек.

5.6.7 Судың сапасы Қазақстан Республикасының санитарлық ережелерінің талаптарына сәйкес келген және санитарлық-эпидемиологиялық қадағалау органдарының оң қорытындысы бар болған кезде қала аумағындағы бұлақтар жабынның қатты түрінен жасалған өту жолымен және алаңмен, бұлақ суын беруге арналған құралмен (науа, құбыр, су берудің басқа түрі), су жинайтын ыдыспен, су бұру жүйесімен жабдықталуы керек. Табиғи кешеннің ерекше қорғалатын аумақтарында бұлақты жабдықтау үшін, жоғарыда аталған қорытындыдан басқа, табиғатты пайдалану және қоршаған ортаны қорғаудың уәкілетті органдарының рұқсаты талап етіледі.

5.6.8 Қала жиһазы (дем алатын орындықтардың әртүрлісі, үстелдер ж.т.б.) ыңғайлыққа, жайлылыққа, қауіпсіздікке (конструкцияның беріктігі, үшкір жерлерінің болмауы) және қолжетімділікке, оның ішінде халықтың қимылы шектеулі тобы үшін қолжетімділікке, қойылатын талаптарға жауап беруі керек.

5.6.9 Далалық коммуналдық-тұрмыстық құрылғылар әртүрлі қоқыс жинау контейнерлері мен урналар түрінде беріледі. Коммуналдық-тұрмыстық құрылғылардың осы немесе басқа түрлерін таңдау кезінде қойылатын негізгі талаптарға: экологиялық, қауыпсыздық (үшкір ұштардың болмауы), қолдану ыңғайлығы, тазарту жеңілдігі, сыртқы түр тартымдылығы жатады.

5.6.10 Урналар Қазақстан Республикасының санитарлық ережелеріне сәйкес қоғамдық қолданыс орындарында орнатылуы, оның ішінде міндетті түрде: қоғамдық көлік аялдмасының орындарында, саябақтарда – негізгі аллеяларда, дүкеншелерде, дүңгіршектерде және шығармалы үстелдерде, жағажай аумағында орнатылуы керек.

5.6.11 Көшедегі, алаңдардағы, рекреация объектілеріндегі тұрмыстық қоқысты жинау үшін шағын габаритті (шағын) контейнерлерді және (немесе) урналарды қолдану керек. Оларды сауда және қоғамдық тамақтану объектілерінің, қоғамдық мақсаттағы басқа мекемелердің, жерастылық өтпелердің, тұрғын үйлер мен көлік имараттарының (вокзалдардың, метрополитен және қала сыртындағы электричкалардың станцияларының) кіре берісіне орнату керек. Барлық жағдайда оларды орналастыру жаяу жүрушілердің қозғалысына, мүгедек және балалар арбаларының жүруіне кедергі келтірмеуі керек.

5.6.12 Далалақ техникалық құрылғыларға: таксофондар, почталық жәшіктер, су сату автоматтары ж.т.б., сату палаткалары, инженерлік құрылғылардың элементтері (мүгедек

ҚР ҚН 3.01-05-2013

коляскалары үшін көтерілу алаңдары, қарау люктері, жаңбыр су құдық торлары, жер асты коммуникацияның вентиляциялық шахталары, телефон байланыс шкафтары және т.б.) жатады.

5.6.13 Далалық техникалық құрылғыларды орнату құрылғыға кедергісіз жетуді қамтамасыз етіп, ҚР ҚНЖЕ 3.06.15 талаптарына сай келуі керек.

5.6.14 Инженерлік құрылғылардың элементтерін безендіру қалыптастыратын ортаның абаттандыру деңгейін бұзбауы, техникалық шарттарға қайшы келмеуі және қозғалыс шарттарын нашарлатпауы керек.

5.7 Ойын және спорт жабдықтары

5.7.1 Қала аумағындағы ойын және спорт жабдықтары ойын, дене шынықтыру-сауықтыру жабдықтарынан, имараттардан және (немесе олардың кешендерінен тұрады.

5.7.2 Ойын жабдықтары сертификатталған, санитарлық-гигиеналық, баланың денсаулығы мен өмірін қорғайтын нормаларға сай болуы керек, техникалық қолдануда ыңғайлы және эстетикалық жағымды болуы керек.

5.7.3 Ойын жабдықтарының конструкцияларына қойылатын талаптар ойыншықтың үшкір ұштары болмауын, олардың бала дене мүшелері қадалмайтындығын, қозғалыс жағдайында олардың жабдық элементтерінің астына түсуін жоққа шығаруы керек; жабдықтың ұстағыштарына баланың қолы толық жетуі керек; балаларға жедел көмек көрсету үшін ойын жабдығының кешенінде оның ішіне кіруге мүмкіндік беретін кем дегенде екі қуыс болуы керек.

5.7.4 Ойын жабдықтарын балалардың ойын алаңына орналастыру кезінде минималдық қауіпсіз қашықтықты сақтау керек. Қауіпсіз қашықтық шегінде алаң аумағы телімінде орындық, урна, борттық тастадың және жабылғының қатты түрлері, сондай-ақ ағаштардың бұтағы, діңі, тамыры сияқты басқа ойын құралдарының болуына жол берілмейді.

5.7.5 Халықтың барлық жастағы адамдарына арналған спорт жабдықтары спорттық, дене шынықтыру алаңдарында немесе рекреация құрамында арнайы жабдықталған жаяу жүретін коммуникацияларда (денсаулық жолы) орналастырылады. Спорт жабдығы жаракат алудан қорғайтын (жарықтардың, сынықтардың болмауы ж.т.б.), беті арнайы өңделген материалдардан дайындалады. Орналастыру кезінде сертификатталған жабдықтың каталогтарын басшылыққа алу керек.

5.8 Жарықтандыру және жарықтандыру жабдықтары

5.8.1 Елді мекен аумағында, оның ішінде әртүрлі қала құрылысы жағдайында утилитарлық, жарықты жоспарлайтын және жарық-композициялық тапсырмаларды, оның ішінде қала аумағын жарық-түрлі-түсті аймақтандыру мен жарық кеңістікті ансамбльдер жүйесін қалыптастыру шешімдерін, шешу мақсатында функционалдық, сәулеттік және ақпараттық жарықтандыруды қарастыру керек.

5.8.2 Жарықтандыру жабдығының негізгі үш (функционалдық, сәулеттік жарықтандыру, жарықтық ақпараттар) тобының әрқайсысын жобалаған кезде:

- селитебтік аумақтың жасанды жарықтандырылуы және сыртқы сәулеттік жарықтандырулардың қолданыстағы нормаларымен қарастырылған сандық және сапалық көрсеткіштерін;

- ҚР ЭОЕ сәйкес құралдардың жұмысының сенімділігі, халықтың, қызмет көрсетуші қызметкерлердің қауіпсіздігі және керек жағдайда тағылықтан қорғалуын;

- қолданылып отырған жабдықтардың үнемділігі және энергия тиімділігі, электр энергиясының дұрыс бөлініп, тиімді қолданылуын;

- жарықтандыру құралдарының эстетикасын, олардың дизайнын, күндіз және түнде қабылдануының есебімен оның материалының, заттың сапасын;

- жабдықтардың әртүрлі тәртіптегі жұмыс кезінде қызмет көрсету мен басқарудың ыңғайлылығын қамтамасыз ету керек.

5.8.3 Функционалдық жарықтандыру (ФЖ) көлік жолы мен жаяу жол аумағындағы жол жабындыларының стационарлық қондырғыларымен жасалады.

5.8.4 Сәулеттік жарықтандыру (АЖ) кешкі қалада көркем көрнекті визуалдық ортаның құрылуы, қараңғылықтан архитектура ескерткіштерінің бейнелік түсініктемелерін, тарих және мәдениет, инженерлік және монументалды өнер, МАЖ, доминанттық және көрнекті объектілерді, ландшафтық композицияны, желілік ансамблеялардың жасалуына қолдану керек.

5.8.5 Жарықтық ақпарат (ЖА), сонымен қатар, жарықтық жарнама қала кеңістігіндегі көлік жүргізушілеріне және жаяу адамдарға бағдарлануларына көмектесуі керек және жарық композициясының тапсырмаларын шешуге қатысады. Жарықтық ақпарат элементтерінің жарықтық түсті параметрлері, формасы, орналасуы, габариттері есептік арақашықтықта анық қабылдануы және нақты жарықтық ансамбльде үйлесімді жарасып тұруы керек, жол тәртібінің атқарушы талаптарына қайшы келмей және халықтың тұрмысының жайлылығына кедергі келтірмеуі керек.

5.8.6 ФЖ және АЖ стационарлық қондырғыларында жарықтың энергия үнемдейтін машықтандыру көздерін, тиімді жарықтандырғыш жабдықтар мен жүйелер, дизайны мен қолданылуы жағынан сапалы материалдар мен заттар: атқарушы ұлттық стандарттардың талабына жауап беретін тіреуіштер, кронштейндер, қорғағыш шарбақтар, экран мен құрылыс элементтерін қолдану керек.

5.8.7 ФЖ қондырғыларындағы жарық көзін жарық түстік зонирования талаптарын, бағытталуының жақсартылуын, жақсы бақылау жағдайын жасайтын талаптардың есебімен таңдау керек.

5.8.8 АЖ және ЖА қондырғыларында барлық топтардың жарықтандыру қондырғыларының ортақ әрекетімен жасалатын жарықтық және түстік бейімделу мен суммарлық байқау әсері жағдайының қалыптасуын, әсіресе нақты бір қалалық кеңістікте әрекет ететін немесе жарықтық ансамбльдегі хроматикалық жарықтың қалыптасуын ескеру керек.

5.8.9 Көлік және жаяу жүру жолдарының ФЖ шам-шырақтарын орнатуда түрін, орналасуын, тәртібін таңдауда жарық кеңістігінің жасалу масштабының есебімен жүргізу керек.

5.8.10 Жарықтандыру қондырғыларының барлық үш түрін (ФЖ, АЖ, ЖА) жобалаған кезде электр энергиясының ұтымды пайдалануды және тәуліктің қараңғы кезінде қала ортасының визуалдық әртүрлілігін қамтамасыз ету керек.

5.8.11 Жарықтандыру қондырғыларының барлық топтарын қосу олардың ведомстволық иелігіне тәуелсіз табиғи жарықтандыру деңгейін кешкісін 20 лк дейін төмендетілуі керек.

Төменде берілгендей:

– ФЖ қондырғысын өшіру – жарықтандырудың 10 лк дейін көтерілген кезінде таңертең іске асады; көше шамдарының бөлігін кешкі тәртіптен түнгі тәртіпке ауыстыру кезінде ықтимал сөндіру уақыты қала әкімшілігімен белгіленеді, жаяу жүргіншілер туннельдерін жарықтандыруды күндізгі тәртіптен кешкі және түнгі тәртіпке ауыстыру, сонымен қатар түнгі тәртіптен күндізгі тәртіпке ауыстыру көшені жарықтандыруды қосу мен өшірумен бір уақытта жүргізілуі керек;

– АЖ қондырғысын өшіру – қала әкімшілігінің шешіміне сәйкес іске асады, ол жарықтандырылатын объектілердің басым көпшілігі үшін кешкі тәртіпті қысқы және жазғы жарты жылдықта сәйкесінше түннің жартысына және түнгі сағат бірге дейін белгілейді, объектілердің бірқатарында (вокзалдарда, қала құрылысы доминанттарында, қалаға кіре берісте ж.с.с.) АЖ қондырғысы кеш батқаннан таң атқанға дейін жұмыс істеуі керек;

– ЖА қондырғысын өшіру – тиісті ведомстволардың немесе иелерінің шешімі бойынша іске асады.

5.9 Сыртқы жарнама және ақпарат құралдары

Елді мекеннің аумағында сыртқы жарнама және ақпарат құралдарын орналастыруды басқарудың жергілікті органдарының тиісті нормативтік актілерінің негізінде жүргізу керек.

5.10 Күрделі емес бейстационарлық имараттар

5.10.1 Күрделі емес бейстационарлық имараттарға оңай құрылыстан жасалған, тереңдетілген фундамент қондырғылары және жер асты қондырғылары жоқ, бұл – майда бөлшектік, жолшыбай тұрғын қызмет көрсету және қоректену, аялдамалық павильон, жердегі дәретхана кабиналары, бокстық гараждар, басқа да күрделі емес сипаттағы объектілер жатады.

5.10.2 Имараттың әрлеу материалдары санитарлық-гигиеналық талаптарға, өртке қарсы талаптарға, қалалық дизайн мен жарықтандырудың сәулеттік және суреттік талаптарға, қалыптасып қалған қала ортасы мен ұзақ уақыттық қолдану шарттарына жауап беруі керек. Сөрелерді шынылау кезінде сынықтары жоқ, соққыға төзімді материалдарды, қауіпсіз мықты көп қабатты үлдір жабындыларды, поликарбонтты шыныларды қолдану керек.

5.10.3 Күрделі емес бейстационарлық имараттарды елді мекендердің аумағында орналастыру жаяу жүруге кедергі келтірмеуі керек, өрт қауіпсіздігі талаптарын бұзбауы керек, өздері орналасқан аумақтың және мекеменің инсоляция жағдайын, қала ортасының көріп қабылдауын және аумақ пен құрылысты аббаттандыру нашарлатпауы керек. Құрылыс тарихи салынулардың және табиғи кешендердің аумағында болса құрылыстың параметрлері (биіктігі, ені, ұзындығы), функционалдық қызметі және басқа да шарттар

ескерткіштерді қорғаудың, табиғатты пайдалану, қоршаған ортаны қорғау құзырлы органдарымен келісілуі керек.

5.10.4 Күрделі емес бейстационарлық имараттарды вестибюль күн қағарының және метрополитен станциясының, ғимарат аркасында, газонда, алаңда (балалардың, демалатын, спорттық, көлік кідірісінде), қалалық жолаушы көліктерінің алаңында, су өткізгіш және кәріздік желілердің қорғалатын аумағында, құбыр желілерінде орналастыруға жол берілмейді.

5.11 Ғимараттар мен имараттарды безендіру және жабдықтау

5.11.1 Ғимараттар мен имараттарды жабдықтау мен безендіруді жобалауға колористикалық шешім және шатырды өңдеу, ғимарат құрылысының элементтерін жабдықтаудың кей мәселелері (кіру топтары, цоколдар және т.б.), антеннаның, су құбырлары, үй белгілері, қорғаныс желілері және т.б. орналасуы жатады.

5.11.2 Ғимарат пен имараттың шатырының, қабырғасының және басқа да колористикалық шешімін көшенің жалпы түстік шешімінің және елді мекен аумағының тұжырымдамасының есебімен жобалау керек. Қасбетті безендіруге қатысты жұмыстардың өндірісі мен жобаланылуын колористік шешім төлқұжатының негізінде жасау керек.

5.11.3 Орталық ядро аумағында, қалалық көп функционалдық орталықтарда, магистралдық қоғамдық аймақтарда құрылыстың безендірілуін үйлер мен су өткізгіштер үшін ұзақ тұратын жабындылармен, ал ғимараттың бүйір бөлігі үшін қарапайым қаптаулар тәрізді материалдармен (тас, керамогранит және т.б.) жасау керек.

5.11.4 Тұрғын және қоғамдық мақсаттағы ғимараттардың кіріс топтары жарықтандыру жабдығымен, аспамен (күнқағармен) беттерді жанастыру элементтерімен (сатылармен ж.с.с.), мүгедектер мен халықтың қимылы шектеулі тобының жүруіне арналған құралдармен және аспаптармен (пандустар, перила ж.с.) жабдықталуы керек.

5.11.5 Тұрғын ғимараттардағы лоджияларды шынылауды қала құрылысы регламентінде қарастыру керек.

Құрылыстың тарихи морфотиптерінің шегінде лоджиялар мен балкондарды шынылау, рамаларды айырбастау, қабырғаларды бояуға қатысты жобалық ұсыныстарды ескерткіштерді қорғаудың уәкілетті органдарымен келісілуі керек. Елді мекендердің тарихи орталықтарында лоджиялар мен балкондарды шынылау, рамаларды айырбастау, қабырғаларды бояу мүмкіндігін қала құрылысы регламенті құрамында белгілеу керек.

5.12 Алаңдар

5.12.1 Елді мекен аумағында алаңдардың: балалардың ойнауына, үлкендердің дем алуына, спортпен айналысуға арналған, қоқыс жинайтын қондырғы, иттерді қыдырту мен үйрету, көлік тұрақтарына арналған алаң сияқты түрлерін жобалау керек. Алаңдарды тарихи құрылыс аумағында және тұрақ кешендерінің ерекше қорғалатын аумақтарында орналастыруды ескерткіштерді қорғау, табиғатты пайдалану және қоршаған ортаны қорғау уәкілетті органдарымен келісу керек.

5.12.2 Балалар алаңы жайлылық, ыңғайлылық, санитарлық-гигиеналық қауіпсіздік, жаяу өтетін және көлік өтетін жолдардан оқшаулау талаптарына жауап беру керек,

машина тұрағы мен қоқыс жинайтын алаңдар арасында санитарлық қашықтық болуы керек, қолданыс кезіндегі қауіпсіздік, тұрғын ғимараттарының оңтайлы қашықтығын қоса, ойын құралдары қауіпсіз қашықтық пен материалдардың қауіпсіздігі талаптарына жауап беруі керек.

Балалар алаңдарын (әдетте, аулалық, квартал ішіндегі алаңдарды) ұйымдастыру және жарықтандыру кезінде балаларды ерте жастан физикалық күшті көбейтетін, динамизмді спорт ойындары мен белсенді өмірге бейім болуы мақсатында осы мүмкіндіктердің болуын қамтамасыз ету керек. Мектепке дейінгі және кіші жастағы балалар үшін ойын-дене шынықтыру алаңдары әртүрлі элементтермен және снарядтармен, қиындықтарды жеңу, снарядтармен шынығу және т.б. ойын барысында қол жеткізілетін балалардың физикалық дайындығын деңгейлі өсуін тіркейтін құралдармен жабдықталуы керек.

Динамикалық әсермен күшке түсетін элементтер (әткеншек, карусель, баспалдақ т.б.) беріктік пен мықтылыққа тексерілуі керек.

Балалардың ойын алаңын желден қорғаған жөн, мүгедек балаларға және мүгедек ата-аналарға лайықталған болуы керек.

Ойын алаңындағы құм таза және үгітілген болу керек және сау балаларды ауруға шалдықтыра алатын зиянды, улы заттар болмауы керек.

5.12.3 Балалар алаңында міндетті кешенді аббаттандыру элементтеріне: «жұмсақ» жабынды түрі, алаңның газонмен түйіскен қабатының элементтері, көгалдандыру, ойын құрал-жабдықтары, орындықтар мен урналар, жарықтандырғыш құралдар жатады.

5.12.4 Балалар алаңын транзиттік жаяу жүру жолынан, жолдардан, бұрылыс алаңдарынан, қонақ кідірістері, қоқыс жинайтын құрылғылардың орналасқан алаңынан, гараж-тұрақ телімдерінен оқшаулануы керек, балалар алаңына кіру есігі көше жақтан немесе жол жақтан болмауы керек.

5.12.5 Балалар алаңын қайта құру кезінде жарақаттануды болдырмау үшін аула алаңында шығып тұрған тамырлар мен төмен асылып тұрған бұтақтардың, жердің бетінде жатқан қалдық, кесілген жабдықтардың (тұрақтар, фундаменттер), жерге тереңдетілмеген темір бөгеттердің (әдетте, турник, әткеншек) болуына жол берілмейді. РЖанасқан аумақты реконструкциялау кезінде балалар алаңы құрылыс жұмыстары жүріп жатқан және материалдар жиналған жерден оқшаулануы керек.

5.12.6 Мектепке дейінгі балалар алаңында тікенді өсімдіктердің болуына жол берілмейді. Барлық балалар алаңында улы жемістері бар өсімдіктердің өсуіне тыйым салынады.

5.12.7 Жарықтандыру құралдары алаң орналасқан аумақты жарықтандыру тәртібінде жұмыс жасау керек.

5.12.8 Демалыс алаңы тыныш демалыс үшін және үлкендердің столдық ойындары үшін арналған. Олардың орналасуы санитарлық нормаларға сай келу керек, шудан қорғанысты қамтамасыз ету керек, пайдаланылған газдың зиянынан қорғап, ыңғайлылық пен жайлылық туғызуы керек.

5.12.9 Демалыс алаңындағы міндетті кешенді аббаттандыру элементтеріне: жабынның қатты түрі, алаңның газонмен түйіскен қабатының элементтері, көгалдандыру, демалатын орындықтар мен урналар (кем дегенде әр орындыққа біреуден), жарықтандырғыш құралдар жатады.

5.12.10 Спорттық алаңдар барлық жастағы адамдар үшін спортпен айналысуға жасалған, оларды тұрғын аумақта, спорттық құрылыс аумақтарында, жалпы білім беретін мекемелерде жобалау керек. Спорт алаңдарының жобасын алаңның арнайы бағытының есебімен жобалау керек.

5.12.11 Спорт алаңындағы міндетті кешенді аббаттандыру элементтері: «жұмсақ» немесе газонды жабындының түрі, спорттық құрал-жабдықтар. Алаңды көгалдандырып, қоршауға кеңес беріледі.

5.12.12 Қоқыс жинағыштарды орнатуға арналған алаң-қатты тұрмыс құралдарын (ҚТҚ) жинауға арналған арнайы жабдықталған орын. Бұндай алаңдарды ҚТҚ жиналуы мүмкін кез-келген функционалдық телімдерде және аумақ құрамында қарастырылуы керек.

Қоқыс жинауға арналған алаңдарды санитарлы-эпидемиологиялық және гигиеналық қауіпсіздікті, сенімділікті және жабындының мықтылығын, қолдану кезіндегі қауіпсіздік пен ыңғайлылықты, оқшауланғыштықпен көгалдандыруды ескере отырып жобалаған дұрыс болады.

5.12.13 Иттерді қыдыртуға арналған алаңды шағын аудандардың жалпы қолданыстағы аумағына және тұрғын ауданда, жасыл өсімдіктер отырғызылмаған, жалпы қалалық 1 деңгейдегі, 110 кВт аспайтын электр беретін желілерде, бірінші және екінші поястардағы сумен қамту көздерін санитарлық аймақтарының сыртында. Итті қыдыртуға арналған алаңдарды орналастыруды табиғатты қолдану және қоршаған ортаны қорғау органдарымен келісіледі.

5.12.14 Табиғат кешенінің аумағында иттерді қыдыртатын алаңды орнатуды табиғатты пайдалану және қоршаған ортаны қорғау органдарымен келісу керек.

5.12.15 Иттерді қыдыртуға арналған аумақтағы кешенді аббаттандыру элементтерінің міндетті тізбесіне: жабынның жұмсақ немесе газондық түрлері, қоршаулар, орындықтар, урналар, акпараттық қабырға, жарықтандырғыш және арнайы жаттығу жабдықтары жатады.

5.12.16 Иттерді қыдыртуға арналған алаң бөлігінің бетінің жабыны жақсы дренажды қамтамасыз ететін, жануарлардың аяқтарын жарақаттамайтын, тегіс (газондық, құмды, құмды-топырақты) бетке ие болуы керек, сонымен қатар ол жүйелі жинау мен жаңарту үшін де ыңғайлы болуы керек. Иттердің иелеріне арналған алаң бөлігінің бетін жабынның қатты немесе аралас (газонға енгізілген плитка ж.б.) түрімен жобалау керек. Алаңға баратын жол жабынның қатты түрімен жабдықталуы керек.

5.12.17 Иттерді үйретуге арналған алаңдарды қаланың әрбір әкімшіліктік округінде (бір округке 1-2 алаң) қарастыру керек. Табиғи кешеннің аумағында иттерді үйретуге арналған алаңдарды орналастыруды табиғатты қолдану және қоршаған ортаны қорғау органдарымен келісу керек.

5.12.18 Иттерді үйретуге арналған алаңдардағы кешенді аббаттандыру элементтерінің міндетті тізбесіне: жабынның «жұмсақ» немесе газондық түрлері, қоршаулар, орындықтар мен урналар, акпараттық қабырға, жарықтандыратын және арнайы жаттығу жабдықтары жатады.

5.12.19 Алаң жабынының жақсы дренажды қамтамасыз ететін, жануарлардың аяқтарын жарақаттамайтын, тегіс (газондық, құмды, құмды-топырақты) бетке ие болуы керек, сонымен қатар ол жүйелі жинау мен жаңарту үшін де ыңғайлы болуы керек.

5.12.20 Елді мекеннің аумағында автотұрақтардың: автокөлікті қысқа уақыт және ұзақ уақыт сайтайтын, көшелік (өтетін бөліктегі белгімен белгіленген тұрақ түріндегі) және көшеден тыс (өтетін бөліктен «қалта» және шегерім түріндегі), қонақтарға арналған (тұрғын құрылыстың телімінде), халықтың (шағын аудандарда, аудандарда) автокөлігін сақтауға арналған, объекті маңындағы (объектінің немесе объектілердің тобының қасында), өзге де тұрақтар (жүк, ауысу ж.б.) сияқты түрлерін қарастыру керек.

5.12.21 Автотұрақтарды қалалық жолаушылар көліктерінің аялдамасының аймағында орналастыруды жобалауға жол берілмейді.

5.12.22 Автотұрақ алаңдарындағы кешенді абаттандыру элементтерінің міндетті тізбесіне: жабынның қатты түрлері, беттерді жанастыру элементтері, бөлегін элементтер, жарықтандыру және ақпараттық жабдықтары жатады. Автокөліктерді ұзақ сақтайтын алаңдар аспалармен, бокстардың жеңіл қоршауларымен, қарау эстакадаларымен жабдықталуы мүмкін.

5.13 Жаяу жүргіншілерге арналған коммуникация

5.13.1 Жаяу қозғалыс коммуникациялары қала төңірегіндегі жаяу қозғалыс пен коммуникацияны қамтамасыз етеді. Жаяу қозғалыс коммуникацияларына тратуарлар, аллеялар, жолдар, соқпақтар жатады. Қала төңірегінде жаяу қозғалыс алаңдарын жобалауда қамтамасыз ету керек: көлік қозғалысы жолдарымен мүмкіндігінше аз түйісулер жасау, жаяу қозғалыс коммуникациясының үзіліссіз жұмысын, адамдардың соның ішінде мүгедек және халықтың қимылы шектеулі тобының қауіпсіз, кедергісіз, ыңғайлы қозғалысын қамтамасыз ету. Жаяу қозғалыс жүйесінде негізгі және екінші деңгейлі жаяу қозғалыс желілеріне көңіл бөлу керек.

5.13.2 Негізгі жаяу қозғалыс коммуникациялары тұрғын, қоғамдық, өндірушілік және басқа да ғимараттардың көлік аялдамасымен, мәдени-тұрмыстық қызмет көрсету, сондай-ақ объектілер мен қоғамдық аймақтар арасындағы байланысын қамтамасыз етеді.

5.13.3 Барлық жаяу қозғалыс жолы мен көліктік қозғалыс жолының қиылысатын жерлеріне бордюрлік бағандар орнату керек. Жаяу қозғалыс жолында баспалдақтар, бағандар, көпірлер болған жағдайда олардың кең көлемді өткізу мүмкіндігін қамтамасыз ету керек. Жаяу қозғалыс коммуникациясының және соған жататын газондарды уақытша көлік тұрағының алаңы ретінде қолдануға болмайды.

5.13.4 Негізгі жаяу қозғалыс коммуникациялары алаңындағы кешенді аббаттандыру элементтерінің міндетті тізбесі: жабынның қатты түрлерінен, беткі қабаттардың түйісетін элементтерінен, қоқысқа арналған урналар мен контейнерлерден, жарықтандыру жабдықтарынан тұрады.

5.13.5 Негізгі жаяу қозғалыс коммуникациялары тұрғын, қоғамдық, өндірушілік және басқа да ғимараттардың көлік аялдамасымен, мәдени-тұрмыстық қызмет көрсету, сондай-ақ объектілер мен қоғамдық аймақтар арасындағы байланысын қамтамасыз етеді.

5.13.6 Екінші деңгейлі жаяу қозғалыс коммуникациялары алаңындағы кешенді аббаттандыру элементтерінің міндетті тізбесі: жабынның әртүрлі түрлерінен, беткі қабаттардың жанасқан аумақтармен түйісу элементтерінен тұрады.

5.14 Көлік жолдары

5.14.1 Көлік жолдары – елді мекеннің көше-жол желілерінің (КЖЖ) қызыл сызықтарымен белгіленбеген көлік коммуникациясы жүйелерінің элементтері, олар квартал аумағының, рекреацияның ірі объектілерінің, өндірістік және қоғамдық аймақтардың ішіндегі ғимараттар мен телімдердің арасындағы көліктік байланысты, сонымен қатар елді мекеннің көше-жол желісімен байланысты қамтамасыз етуі керек.

5.14.2 Жолдарды жобалаған кезде ландшафттардың, жанасқан аумақтардың экологиялық жағдайын сақтауды немесе жақсартуды қамтамасыз ету керек.

5.14.3 Жол аумағындағы кешенді абаттандыру элементтерінің міндетті тізбесі: жабынның қатты түрлерінен, беткі қабаттардың газондармен және тротуарлармен түйісетін элементтерінен, көгалдандыру, жарықтандыру жабдықтарынан тұрады.

6 ҚОҒАМДЫҚ МАҚСАТТАҒЫ АУМАҚТАРДЫ КЕШЕНДІ АБАТТАНДЫРУДЫ ЖОБАЛАУҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР

6.1 Жалпы ережелер

6.1.1 Қоғамдық мақсаттағы аумақтарды кешенді абаттандыруды нормалау объектілеріне: елді мекеннің қоғамдық кеңістігі, әр түрлі жағдайларда орталық ядроны құрайтын қоғамдық құрылыстың аймақтары мен телімдері, жалпы қалалық және жергілікті маңызы бар орталықтар, көп функциялық, елді мекеннің магистралдық және арнайы қоғамдық аймақтары жатады.

6.1.2 Қоғамдық мақсаттағы аумақтардың жоғарғы қала құрылыстық мәні де ерекше, әдетте, құрылыс салу сипаты кешенді абаттандыру элементтері мен объектілерін жобалауға жеке көзқарасты анықтайды.

6.1.3 Қоғамдық мақсаттағы аумақты кешенді абаттандыруды жобалау кезінде бақылау үшін аумақтың ашықтылығы мен анықтылығын, халықтың қимылы шектеулі тобын қоса, халықтың кедергісіз қозғалу мүмкіндігін, тарихи қалыптасқан жобалау құрылым мен құрылыстың масштабын сақтап қалуды, абаттандыру элементтерінің қаланың қоршаған ортасымен бірегей стилін ұстануын қамтамасыз ету керек.

6.2 Қоғамдық кеңістік

6.2.1 Елді мекеннің қоғамдық кеңістігі магистралдық және көп функциялық аймақтарда, жалпықалалық орталықтарда, елді мекендердің орталық аумағының құрамында орналасқан.

6.2.2 Жаяу жүргіншілер аймағы мен коммуникациясындағы, сонымен қатар қоғамдық құрылыс салу телімдерінің кешенді абаттандыру элементтерінің міндетті тізбесі: кешенді абаттандырудың міндетті элементтер тізбегіне, сондай-ақ қоғамдық құрылыс телімдеріне: плиталық төсеніш түріндегі қатты жабулар, жоғарғы жақтарды тоқайластыру элементтері, көгалдандырудың мобильді формалары, орындықтар, коқысқа арналған кішкентай контейнерлер мен сауыттар, көшелік техникалық құрылғылар, жарық түсіруші құрылғылар, архитектура – декоративті жарық беруші құрылғылар, қалалық ақпаратты ілгіштер.

6.2.3 Көгалдандыру телімі аумағындағы кешенді абаттандырудың элементтерінің міндетті тізбесі: көгалдырылған телімді жанасқан аумақтармен түйістіру элементтерінен (бүйір тас, тірек қабырғалары ж.б.), төсеудегі көшеттерді қорғау элементтерінен (жабынның арнайы түрлері, тірек маңының қоршаулары ж.б.) тұрады.

6.3 Қоғамдық құрылыстың телімдері мен арнайы аймақтары

6.3.1 Келудің жабық немесе шектеулі тәртібі бар (басқару органдары, елшілік, ауруханалар ж.с.с.с) қоғамдық құрылыстың телімдері мен арнайы аймақтарын кешенді абаттандыруды жобалау тапсырмасы мен салалық мамандыққа сай жобалау керек.

6.3.2 Қоғамдық құрылыстың арнайы аймақтары мен аумақтарындағы кешенді абаттандырудың міндетті элементтер тізбегіне: жабынның қатты түрлерін, беткі кабаттардың түйісетін элементтерін, көгалдандыруды, қоқысқа арналған урналар мен контейнерлерді, жарықтандыру жабдықтарын, мекемелердің ақпараттық рәсімделуін тасығыштарды енгізу керек. Мақсаты келушілерді қабылдауға байланысты мекемелер үшін отыратын орындықтар орналастыру міндетті болып табылады.

7 ТҰРҒЫН ҮЙ МАҚСАТЫНДАҒЫ АУМАҚТАРДА КЕШЕНДІ АБАТТАНДЫРУДЫ ЖОБАЛАУҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР

7.1 Жалпы ережелер

7.1.1 Тұрғын үй мақсаттағы аумақтарда кешенді абаттандыруды нормалау объектілеріне әртүрлі үйлесімде тұрғын топты, шағын аудандарды, тұрғын аудандарды қалыптастыратын қоғамдық кеңістік, тұрғын құрылыстың, балалар бақшаларының, мектептердің, гараж-тұрақ телімдері жатады.

7.1.2 Тұрғын үй мақсаттағы аумақтарда кешенді абаттандыруды жобалау кезінде көлемдік-композициялық шешімдердің камералық масштабын сақтау арқылы қоғамдық кеңістіктің барлық тұрғындары үшін қолжетімді бірыңғай жүйені қалыптастыруды қамтамасыз ету керек.

7.2 Қоғамдық кеңістіктер

7.2.1 Тұрғын үй мақсаттағы аумақтардағы қоғамдық кеңістіктер жаяу жүргіншілер коммуникациясының есебімен қызмет көрсету мекемелерінің аймақтарында және жалпы топтардың қолданысындағы аумақты, шағын аудандарды, тұрғын аудандарды көгалдандыру қалыптастырылады.

7.2.2 Жаяу жүргіншілер коммуникациясы және қызмет көрсету мекемелерінің аумақтарын кешенді абаттандыру элементтерінің міндетті тізбесіне: жабудың қатты түрлері, жоғарғы жақтар элементін тоқайластыру, сауыттар, қоқыс тастағыш контейнерлер, жарық түсіруші құрылғылар, ақпаратты ілгіштер жатады.

7.2.3 Қоғамдық пайдаланудың көгалдандырылған аумақтарын кешенді абаттандыру элементтерінің міндетті тізбесін:

- алаңның аумағында – 5.12-тармағына сай;
- рекреация объектісінің аумағында – 8-бөлімге сай қабылдау керек.

7.3 Тұрғын үй құрылысының телімдері

7.3.1 Тұрғын үй құрылысының аумағын жобалауды үй алдындағы аумақты пайдаланудың (көп пәтерлі көп қабатты құрылыс тұрғындарының ұжымдық қолдануы немесе бір пәтерлі үйдің отбасы жеке қолдану) сипатының есебімен жүргізу керек. Одан басқа, тұрғын үй құрылысын кешенді абаттандыруды нақты талаптарға сай: тарихи құрылыстың құрамында, құрылыстың жоғарғы мықтылығының аумағында, магистраль бойында ескеру керек.

7.3.2 Ұжымдық қолданудың тұрғын құрылысының телімінің аумағындағы кешенді абаттандыру элементтерінің міндетті тізбесіне: жабынның қатты түрлері, негізгі жаяу жүргінші коммуникациясы, алаңдар (демалыс, балалар ойыны үшін, қоқыс салғышты орнату) және олардың құрылғылары, жоғарғы жақ элементтерін тоқайластыру, көгалдандыру, жарық түсіруші құрылғылар жатады.

7.3.3 Жеке тұрғын үй телімінің аумағындағы кешенді абаттандыру элементтерінің міндетті тізбесіне: жабынның қатты түрлері, жоғарғы жақ элементтерінің тоқайласуы, көгалдандыру, жарық түсіруші құрылғылар жатады.

7.3.4 Тұрғын үй телімдерін магистралдық көшенің бойына орналастырған кезде оларды көше жақтан қоршауға және алаңдар (балалар, спорт, қоқыс жинайтын қондырғылар) орналастыруға жол берілмейді. УДС және тұрғын үй құрылысының сызығының шекарасының арасындағы магистралдық көшелердің бойынша орналасқан аумақтарды біртұтас қоғамдық кеңістік ретінде жобалау керек.

7.4 Балабақшалар мен мектептердің телімдері

7.4.1 Балабақша мен мектептің аумақтарында: көлік жолын (жолдарды), жаяу жүргіншілер коммуникациясын (негізгі, қосымша), шығу жолындағы алаңдарды (басты, шаруашылық), балалар ойнайтын алаңдарды, спортпен айналысатын алаңдарды (мектеп-спорт орталығы алаңында), көгалдандырылған және басқа аумақтарды қарастыру керек.

7.4.2 Кварталдың инженерлік коммуникациясын жобалаған кезде оларды бала бақша және мектеп аумағы арқылы тартуға жол берілмейді, квартал аумағын реконструкциялау кезінде қолданыстағы желілер қайта салынуы керек. Балабақша мен мектептің өзіндік инженерлік желілері төселетін инженерлік желілерден ғимаратқа дейінгі қысқа қашықтық бойынша, ойын және спорт алаңдарының астынан өтуін болдырмай (шаруашылық аймақ жағынан төсеуге кеңес беріледі) жобалануы керек. Алаң, өтетін жол, өтпе жолдардың аумағында қарау құдықтарын орнатуға жол берілмейді. Оларды басқа аумақтарда орналастыру орындары қоршалған немесе қауіп туралы ескертетін белгілермен бөлектенуі керек.

7.4.3 Балабақша мен мектеп аумақтарындағы кешенді абаттандыру элементтерінің міндетті тізбесіне: жабынның қатты түрлері, негізгі жаяу жүргінші коммуникациясы, алаңдар (балалар ойын алаңынан басқа), жоғарғы жақтарды тоқайластыру элементтері, көгалдандыру, қоршаулар, алаңдардың құрылғылары, орындықтар, сауыттар, жарық түсіруші құрылғылар, ақпараттық безендендірулерді ілгіштер жатады.

7.4.4 Балабақша мен мектептерді көгалдандыру кезінде улы жемістері бар өсімдіктерді қолдануға жол берілмейді.

7.5 Гараж-тұрақтың телімдері

7.5.1 Гараж-тұрақтың телімінде гараж-тұрақтың, алаңның (жинақтағыш), шығу және кіру жолдарының, жаяу жүргіншілер өткелінің тоқайласуын қарастыру керек. Гараж-тұрақтың теліміне баратын жолдар негізгі жаяу жүргіншілер өткелімен қиыспауы керек.

7.5.2 Гараж-тұрақ телімін кешенді абаттандыру элементтерінің міндетті тізбесіне: жабынның қатты түрлері, жоғарғы жақты тоқайластыру элементтері, қоршаулар, қоқыс салуға арналған контейнерлер мен сауыттар, жарық түсіруші құрылғылар, ақпараттық құрылғылар (меңзегіштер) жатады.

8 РЕКРЕАЦИЯЛЫҚ МАҚСАТТАҒЫ АУМАҚТАРДА КЕШЕНДІ АБАТТАНДЫРУДЫ ЖОБАЛАУҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР

8.1 Жалпы ережелер

8.1.1 Рекреациялық мақсаттағы аумақтарда кешенді абаттандыруды нормалау объектілеріне рекреация объектілері, бақ кешендерінің бөліктері: дем алу аймағы, бақтар, бақшалар, бульварлар, желекжолдар жатады. Осы объектілердің тұрғын үй-жайын жобалау саябақ комплекстерінің аймақтары үшін реттелген қала құрылысының әрекетімен орнатылған тәртіпке сәйкес жасалуы керек.

8.1.2 Ерекше қорғалатын табиғи аймақтарда (ұлттық саябақ, табиғи саябақ, орман саябақтары) және табиғи аймақтарда тұрғын үй-жайы, елді мекенді дамытуда басты жоспармен жоспарланған ерекше қорғалатын табиғи аймақ жасау үшін қала құрылысы заңнамасы мен нормативтік актілерге сәйкес жасалған, ерекше күзет тәртібіне сәйкес жоспарлау керек.

8.1.3 Сәулет өнері, тарих және көркем өнер бақ ескерткішін кешенді абаттандыруға өсімдік түрлерін жаңғырта отырып, олардың тарихи бейнесін жоспарлау, қалпына келтіру немесе жаңғырту жатады. Саябақ аймағындағы абаттандыру элементтерімен жабдықтау мен жарықтандыруды оның орналасқан аумақтың тарихи-мәдени регламентіне сәйкес жобалау керек.

8.1.4 Рекреация объектілерінің жоспарлық құрылымы аумақтың қалалық, функционалдық және тарихи ерекшелігіне сәйкес болуы керек. Кешенді абаттандыруды жобалау кезінде табиғатты қорғау артықшылығын: ірі рекреация объектілері үшін – ландшафтың бастапқы, табиғи қалпын бұзбауды; шағын рекреация объектілері үшін (гүл бақтары, желекжолдар, бақшалар) – көшеттерге белсенді күтім жасауды; рекреацияның барлық объектілері үшін – елді мекенді жоғары техногендік және рекреациондық салмақтан қорғауды қамтамасыз ету керек.

8.2 Дем алу аймақтары

8.2.1 Дем алу аймақтары – шомылу мен дем алу, белсенді жаппай демалуды ұйымдастыру үшін жасалған суы бар дем алуға арналға аймақ. Қала ішіндегі суы бар дем алу аймақтарын жергілікті мемлекеттік атқару органдарының құқықтық-нормативтік актілеріне сәйкес жобалау керек.

8.2.2 Дем алу аймағындағы кешенді абаттандыру элементтерінің негізгі тізбесіне: өтетін жолдың жабынының қатты түрі, аралас түрі (плитка, газонға батырылған), жасылдандыру, ішуге жарамды фонтандар, орындықтар, урналар, қоқыс үшін шағын контейнерлер, жағажай құрылғылары (көннің көзінен қорғайтын шатыр, жатақ, киім ауыстыру кабиналары), әжетхана кабиналары жатады.

8.2.3 Демалу аймағында қазатын әжетханаларды орналастыруға жол берілмейді.

8.3 Саябақтар

8.3.1 Елді мекен аймағында келесі саябақ түрлері жобалануы керек: көп функционалдық, арнайы, тұрғылықты аудан саябақтары. Саябақтың кешенді абаттандыру жобасы оның функционалдық бағытына байланысты болады.

8.3.2 Қалалық көп функционалдық саябақ балалар мен үлкендерге аттракциондық құрылғылар, белсенді және тыныш демалуға, ойын сауық құруға, жиі жалпылай дем алу үшін арналған.

Көп функционалдық саябақта кешенді безендіру элементтерінің міндетті тізіміне мыналар кіреді: өтетін жол үстінің қатты түрі (плиталық төсеу) негізгі жолдар мен алаңдар (балалық пен спорттықтан басқа), үстіңгі тоқайласу элементтері, жасылдандыру, сәндік-қолданбалы безендіру элементтері, су құрылғылары (су қоймасы, су атқыштар), орындықтар, урналар және қоқысқа арналған кіші контейнерлер, қоршаулар (түгел саябақ, аттракцион аумағы, бөлек алаңдар мен отырғызулар), алаң құралдары, даланың техникалық құралдары («су», «балмұздақ» арбалары), жарықтандырығыш құралдыр, архитекторлық-декоративтік құралдар, жарықтандырулар, саябақ туралы жалпы немесе саябақ аумағы туралы ақпарат тасығыштар.

8.3.3 Елді мекеннің арнайы саябақтары демалыстың арнайы түрлерін ұйымдастыруға арналған. Саябақ имаратының құрамы мен саны, абаттандыру элементтері саябақтың тақырыптық бағытына байланысты, жобалау тапсырмасы мен жобалық шешімде анықталады.

Арнайы саябақтар аймағындағы кешенді абаттандыру элементтерінің міндетті тізбесіне: негізгі жолдың жабынының қатты түрі, үстіңгі тоқайласу элементтері, орындықтар, урналар, ақпарат құрылымдары (саябақ сызбасы) жатады. Қоршаулар, әжетхана кабиналарын орналасыруға жол беріледі.

8.3.4 Тұрғын үй ауданының саябағы тұрғын ауданның тұрғындарының белсенді және тыныш дем алуларына арналған.

Тұрғын үй ауданының саябағының аумағындағы кешенді абаттандыру элементтерінің міндетті тізбесіне: негізгі жолдың жабынының қатты түрі, үстіңгі тоқайласу элементтері, көгалдандыру, орындықтар, урналар мен қоқысқа арналған шағын контейнерлер, алаңды жабдықтау, жарықтандыру жабдығы жатады.

8.4 Бақтар

8.4.1 Елді мекен аумағында бақтардың дем алыс және серуендеу бақтары, ғимарат бақтары, көрме бақтары, шатыр үстіндегі бақтар және т.б. түрлері қалыптастырылады.

8.4.2 Дем алу және серуендеу бақтары халықтың қыс мезгіліндегі дем алысын ұйымдастыруға арналған.

Дем алу және серуендеу саябақтарының аумақтарындағы кешенді абаттандыру элементтерінің міндетті тізбесіне: плиталық түрдегі негізгі өтетін жол жабынының қатты түрі, үстіңгі тоқайласу элементтері, жасылдандырулар, орындықтар, урналар, далалық техникалық құралдар («Су», «Балмұздақ» арбалары), жарықтандыру құралдары жатады.

8.4.3 Ғимараттар мен имараттар маңындағы саябақтар қоғамдық ұйымдардың, көрініс мекемелерінің және басқа да қоғамдық мақсаттағы ғимараттар мен имараттардың ғимаратының алдында қалыптастырылады. Бақтық жоспардық құрылымы келушілерді тез эвакуациялаудың ұтымды тәсілдерін қамтамасыз етуі керек.

Ғимараттар мен имараттар маңындағы саябақтарды кешенді абаттандырудың міндетті, кепілдемелік және рұқсатты элементтерінің тізбесін 8.4.2 тармақшасына сай қабылдау керек.

8.4.4 Көрме-бақтары (мүсіндер, гүлдер, декоративті – қолданбалы өнер туындысы және т.б.) – экспозициялық аймақ, қала саябақ бөлігі ретінде немесе дербес объект ретінде қызмет атқарады. Көрме-бақтың жоспарлық құрылымы экспозицияны оңтайлы ұсынуға бағытталған болуы керек және оны қарауда қозғалыс ыңғайлығын жасау керек.

Көрме-бақтарды кешенді абаттандырудың міндетті, кепілдемелік және рұқсатты элементтерінің тізбесін 8.4.2 тармақшасына сай қабылдау керек.

8.4.5 Шатыр үстіндегі бақтар микроклиматтық жағдай мен эстетикалық қолайлылық, қысқа мерзімді демалыс үшін орта жасау мақсатында жасалады. Шатыр үстіндегі бақты жобалау, жасылдандыру мақсатынан басқа, сыртқы (климаттық, экологиялық) және ішкі (механикалық жүктеме, ылғалдылық және ғимараттық температуралық тәртібі) факторлық кешенді ескеруді талап етеді. Шатыр үстіндегі бақты кешенді абаттандыру элементтерінің тізбесі жобалық шешіммен анықталады.

8.5 Бульварлар мен желекжолдар

Бульварлар мен желекжолдар транзитті жаяу жүріс қозғалысы, серуен, қысқа мерзімді демалыстар ұйымдастыруға арналған.

Бульварлар мен желекжолдар аумағындағы кешенді абаттандыру элементтерінің міндетті тізбесіне: негізгі өтетін жол жабынының қатты түрі мен алаңдар, үстіңгі тоқайласу элементтері, жасылдандырулар, орындықтар, урналар және қоқысқа арналған шағын контейнерлер, жарықтандыру құралдары, сәулеттік-декоративтік жарықтандыру құралдары жатады.

9 ӨНДІРІСТІК МАҚСАТТАҒЫ АУМАҚТАРДА КЕШЕНДІ АБАТТАНДЫРУДЫ ЖОБАЛАУҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР

9.1 Жалпы ережелер

Өндірістік мақсаттағы аумақтарда кешенді абаттандырудың нормаланған объектілеріне жер телімдері мен өндірістік аумақтардағы қалыпқа келтірілген құрылыстардың, санитарлық-қорғау аймақтардың қоғамдық аясы және көгалдандырылған

аумақтары жатады. Өндістік мақсаттағы аумақтарда кешенді абаттандыруды жобалаған кезде 2012 жылғы 17-қаңтардағы №93 санитарлық ережелерді басшылыққа алу керек.

9.2 Қоғамдық кеңістіктер

9.2.1 Өндірістік мақсаттағы аумақтардағы қоғамдық кеңістіктерге зауыт алдындағы аудандар, жүргінші коммуникациялары, демалыс және тұрақ алаңдары, үзіліс объектілері жатады. Қоғамдық кеңістіктер жұмыстың өндірілген жеріне қауіптің төнгенін ескертетін қорғаныс орнатылғанына, дыбыстық- жарықтық- түстік ақпарат тасығыштарға, түрлі көріністердің үнемі немесе уақытша қорғалуына қарамастан барынша ажыратуға тиіс.

9.2.2 Зауыт алдындағы аумақтар – өндірістік кәсіпорындардың қоғамдық мерекелік шараларын өткізуге лайықты бос кеңістік – әкімшілік, негізгі өндірістік ғимараттарда немесе шекаралық аумақтың ішіндегі өндірістік бағыттың басты орнында қалай болса, дәл солай оларға ұсынылатын қаланың қоғамдық аумақтарына таратылады.

Зауыт алдылық алаңы аумағындағы кешенді абаттандыру элементтерінің міндетті тізбесіне: жабынның қатты түрлері, жоғарғы жақтарды тоқайластыру элементтері, көгалдандыру, орындықтар, сауыттар және қоқыс салатын кішкентай қалыптар, тутұғырлар, жарық бергіш жабдықтар, кәсіпорынның ақпараттық безендендіруін тасығыштар жатады.

Жүргінші коммуникациясы аумағындағы кешенді абаттандыру элементтерінің міндетті тізбесіне: жабынның қатты түрлері, жоғарғы жақтарды тоқайластыру элементтері, көгалдандырудың мобильді қабылдаулары (гүл отырғызғыштар, контейнерлер), қоқыс салатын сауыттар мен қалыптар, жарықтандыру жабдықтары жатады.

9.2.3 Өндірістік құрылыс телімдері мен аймақтарының аумақтарында дем алуға арналған алаң орналастыру керек. Өндірістің шулы жағдайында тыныш демалыстың және формасы мен түсіне сай тыныш элементтер орын алуға тиіс, өндірістің бірізді бір сарынды мінезінде – демалыстың белсенді формалары және әртүрлі формалары жарқын түске боялған.

Демалыс алаңдары аумағындағы кешенді абаттандыру элементтерінің міндетті тізбесіне: жабынның қатты түрлері, жоғарғы жақ элементтерінің тоқайласуы, көгалдандыру, орындықтар, ойындарға арналған үстелдер, сауыттар, жарықтандыру құралдары жатады.

9.2.4 Жеңіл автомобильдер, велосипедтер, мотоциклдар тұрақтайтын алаңдарды негізгі транспорттар мен жүргіншілер жүретін алаңның ағымынан басқа жаққа орналастырған және орналастыру кезінде жақсы оңтайлылық талаптарына сай жабдықтау керек.

Тұрақтар алаңдары аумағындағы кешенді абаттандыру элементтерінің міндетті тізбесіне: жабынның қатты түрлері, жоғарғы жақ элементтерінің тоқайласуы, велосипедтерді орналастыруға немесе іліп қоюға арналған жабдықтар, белгі қою, жарықтандыру құралдары жатады. Қоршау орнатуға жол беріледі.

9.2.5 Өндірістік аумақтардағы желекжолдың кешенді абаттандыру элементтерінің міндетті тізбесін 8.5.1 тармағына сай қабылдау керек.

9.3 Санитарлық-қорғау аймақтарының аумақтарын көгалдандыру

Өндірістік мақсаттағы аумақтың санитарлық-қорғау аймақтарын (СҚА) көгалдандыру алаңы жобалық шешімге және 2012 жылғы 17-қаңтардағы №93 санитарлық ережелердің талаптарына сай анықталады.

СҚА көгалдандырылған аумақтарын кешенді абаттандыру элементтерінің негізгі тізбесіне: көгалдандырылған жер телімі элементтерінің іргелес аумақтармен қабысуы (бүйір тастар, тірек қабырғалар және басқалар), көгалдандыру аумағын және көшеттерді қорғау элементтері жатады.

10 ЕЛДІ МЕКЕННІҢ КӨЛІК ЖӘНЕ ИНЖЕНЕРЛІК КОММУНИКАЦИЯ АУМАҚТАРЫНДА КЕШЕНДІ АБАТТАНДЫРУ ОБЪЕКТІЛЕРІН ЖОБАЛАУҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР

10.1 Жалпы ережелер

10.1.1 Елді мекеннің көлік коммуникацияларының аумағындағы кешенді абаттандырудың нормаланған объектілеріне қызыл сызықтардың шекарасындағы (көшелер мен жолдар, алаңдар, әртүрлі типтегі жаяу жүрушілер өтпелері) көше-жол желісі (КЖЖ) жатады. Кешенді абаттандыруды жобалауды анықталған санаттағы көшелердің байланысына, жеке көшеге немесе алаңға, көшенің немесе алаңның жартысына шығаруға болады. Сонымен бірге жобаның шекарасына көшенің ұзақ құрылысын немесе көлемін және құрылысын (құрылыстың қызыл жолақтан шегінуі кезінде), 7.3.4 тармағына сай жолдың ішкі аймағынан бөлек аумақты жобалау кезінде жеке қоғамдық кеңістік ретінде қосу керек.

10.1.2 Көлік және инженерлік коммуникация бағытындағы аумақтарда кешенді абаттандыруды қалпына келтіруге техникалық, инженерлік коммуникацияның магистралды байланыстары, метрополитен аумақтары жатады.

10.1.3 Көлік және инженерлік коммуникация аумақтарында кешенді абаттандыруды жобалаған кезде жол қозғалысының қатысушыларының қауіпсіздігі мен жанасқан аумақтарды көлік пен инженерлік коммуникациялардың әсерінен қорғауды қамтамасыз ету керек.

10.2 Көшелер мен жолдар

10.2.1 Елді мекендердің аумағындағы көшелер мен жолдар мақсаттары мен көлік сипаттарына сай жалпы қалалық және аудандық мақсаттағы магистралдық көшелерге, жергілікті мақсаттағы көшелер мен жолдарға бөлінеді.

Көшелер мен жолдар аумағындағы кешенді абаттандыру элементтерінің міндетті тізбесіне: жол төсемдері мен тротуарлардың жабынының қатты түрлері, жоғарғы жақ тоқайласуының элементтері, көшенің және жолдың шетін көгалдандыру, қауіпті аумақтардан қорғану, жарық түсіруші құралдар, жол қозғалысы ақпаратын тасушылар (жол белгілері, таңбалау, бағдаршам жабдықтары) жатады.

10.2.2 Жол жабынының түрлері мен конструкцияларын көше санаттарының, қозғалыс қауіпсіздігі мен жобалау сәтінде қолданыстағы нормативтік құжаттардың (ҚР ҚНЖЕ 3.03-09) сақтауын қамтамасыз етудің есебімен жобалау керек.

10.2.3 Көшелерді және жолдарды көгалдандыруды жобалау кезінде өскіндерді жерасты құбырлар желісінен және басқа да көшелік-жолдық желілер құрылғыларынан ҚР ҚН 3.01-01 сәйкес арақашықтықта отырғызу керек.

10.2.4 Көлік коммуникациясының аумағындағы шектеулер көлік және жаяу жүргіншілер қозғалысын қауіпсіздігін қамтамасыз етуге арналған.

10.2.5 Жарық түсіруші құрылғылардың тіректерінің арақашықтығын жарық түсіруші құрылғының түріне, жарық көзіне және орнатылу биіктігіне қарай орнату керек.

10.2.6 Жол белгілерінің және ақпараттардың, олардың пішінінің, көлемінің, кескінінің, орнатылу орынының қауіпсіздігі, қолайлылығы және визуалдық көрінуі бекітілген талаптарға сай болуы керек.

10.2.7 Бағдаршамдарды орналастыру тротуарлардан қауіпсіз қашықтықты қамтамасыз етуі керек.

10.2.8 УДС аумағында және жанасқан аумақтарында сыртқы жарнамалар мен ақпарат құралдарын орналастыру биліктің орталық және жергілікті органдарының тиісті нормативтік құқықтық актілерінде бекітілген сыртқы жарнама және ақпарат құралдарын орналастыру ережелеріне сәйкес жол қозғалысының қауіпсіздік талаптарын қамтамасыз етуі керек.

10.3 Алаңдар

10.3.1 Функционалдық талаптарға сай алаңдар негізгі (билік органдарының, қоғамдық ұйымдардағы ғимараттарда), объекті маңындағы (театрларда, ескерткіштерде, кинотеатрларда, мұражайларда, сауда орталықтарында, стадиондарда, саябақтарда, базарларда ж.т.б), қоғамдық-көліктік (вокзалдарда, метрополитен тұрақтарында, қалаға кірер жолда), мемориалдық (еске алу объектілерінде немесе орындарда), көлікті шешу алаңдарына бөлінеді. Кешенді абаттандыруды жобалауда негізгі немесе елді мекендегі көлік ағымдарының жаяу жүргіншілердің немесе көлік жолдарының жоғарғы деңгейін қамтамасыз ету керек.

10.3.2 Алаң аумағындағы кешенді абаттандыру элементтерінің міндетті тізбегін 10.2.1 тармағына сай қабылдау керек.

10.3.3 Жаяу жүргіншілер өткелінің жабынының түрлері арнайы ұсынылған автокөліктердің (өрт сөндіруші, апаттың алдын алушы ж.т.б) жүруіне, жеңіл автокөліктердің уақытша тұрақтауына ыңғайлы болуы керек.

10.3.4 Алаңның жаяу жүргіншілер жүретін бөлігіндегі автокөліктердің уақытша тұрақтауына және жүруіне болатын орындарды арнайы түспен немесе жабумен, мобильді көгалдандырумен белгілеу керек. Осыған сай жүретін жолдың ені жаяу жүргіншілер ағынын өткізуге және есептеп үлгеруге лайықты болуы керек.

10.4 Жаяу жүргіншілер өткелдері

10.4.1 Жаяу жүргіншілер өткелдерін қалалық көшелер мен жолдардың бойындағы негізгі жаяу жүргіншілер коммуникациясының қиылысқан тұсында орналастыру керек. Жаяу жүргіншілер өткелдері көшенің жүретін жартысымен деңгейлес (жер үсті) немесе көшенің жүретін жартысымен деңгейлес емес (жер асты) етіп жобаланады.

10.4.2 Көшеден тыс жаяу жүргіншілер өткелін кешенді абаттандыру элементтерінің міндетті тізбесіне: еден жабынының қатты түрлері, жоғарғы жақты тоқайластыру элементтері (баспалдақтар), жарық түсіруші құралдар, қоқысқа арналған кішкентай контейнерлер мен сауыттар жатады.

10.5 Көліктік, инженерлік коммуникацияның техникалық аймақтары, су қорғау аймақтары

10.5.1 Су жүргізетін және кәріз желілері мен құбыр жолдарының, жоғарғы, төмен кернеулер мен әлсіз токтардың шоғырсымдарының, жоғары вольтты беру желілерінің магистралдық коллекторларының техникалық (күзетілетін) аймақтарының аумақтарында көлік-жаяу жүру коммуникацияларын жабынның қатты түрлерімен төсеуге, жарықтандыру құралдарын, сыртқы жарнама және ақпарат құралдарын орнатуға, алаңдарды (балалар, дем алу, автокөлік тұрақтары, қоқыс жинайтын қондырғылар) орналастыруға, имараттың кез-келген, оның ішінде күрделі емес бейстационарлық, түрлерін, коммуникацияның техникалық аймағында өтетін қызмет көрсету мен пайдалануға беруге қатысы бар техникалық имараттардан басқа, құрылысын салуға жол берілмейді.

10.5.2 Темір жолдарды бөлу алқабын кешенді абаттандыруды ҚР ҚНЖЕ 3.03-01, ҚР ҚН 3.03-17 негізінде жобалау керек.

10.5.3 Су қорғау аймақтарының аумақтарын кешенді абаттандыруды «Су қорғайтын аймақтар мен алқаптарды белгілеу ережелері» санитарлық-эпидемиологиялық ережелер мен қағидалардың есебімен жобалау керек.

Су қорғау аймақтарының шегінде:

- зиян келтірушілермен, өсімдіктердің ауруларымен, арамшөптермен күресуге арналған химиялық құралдарды қолдануға;
- минералдық тыңайтқыштардың, жанатын-жағылатын материалдардың қоймаларын орналастыруға;
- қоқысты қоймалауға;
- жанармай құюға, автомобильдерді, басқа да көліктер мен механизмдерді жөндеуге немесе жууға тыйым салынады.

11 ӨРТ ҚАУІПСІЗДІГІ

11.1 Жалпы ережелер

11.1.1 Елді мекендер аумағын абаттандыруды жобалаған кезде ҚР ҚНЖЕ 2.02-05, ҚР ҚНЖЕ 3.01-01 талаптарын сақтау керек.

11.1.2 Елді мекендер аумағын кешенді абаттандыру объектілерінде өрт болған жағдайда адамдардың қауіпсіздігі қамтамасыз етілуі керек, өрт қауіпсіздігінің шаралары туралы нұсқаулықтар әзірленуі керек.

11.1.3 Кешенді абаттандыру элементтерінің аумағы дер кезінде жанатын қоқыстардан, түскен жапырақтардан, құрғақ шөптерден ж.с.с. тазалануы керек.

11.1.4 Кешенді абаттандыру элементтерінің аумағын материалдарды, жабдықтарды, ыдыстарды қоймалау үшін, көлік тұрағы ету үшін қолдануға жол берілмейді.

11.1.5 Жолдар, өтпе жолдар, кірме жолдар мен өтпелер өрт көлігі өту үшін қолжетімді, өрт инвентарыне өту жолдары үнемі бос, дұрыс күйде күтілуі, ал қыста қар мен мұздан тазалануы керек.

12 САНИТАРЛЫҚ-ЭПИДЕМИОЛОГИЯЛЫҚ ҚАУІПСІЗДІК ЖӘНЕ ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ

12.1 Елді мекендердің аумақтарын абаттандыруға қатысты шаралар санитарлық нормалардың (ҚР 25.01.2012 жылғы № 168 санитарлық ережелері, ҚР 18.01.2012 жылғы № 104 санитарлық ережелері) талаптарына сәйкес атмосфераны, су қоймаларын, су ағындарын, жерасты суларын шектен тыс ластамауы және эрозиялық үрдістер мен басқа да жағымсыз құбылыстардың тууы мен дамуына жол бермеуі керек.

12.2 Демалыс аймақтарындағы топырақтың, судың құрамын физика-химиялық, санитарлық-эпидемиологиялық және радиологиялық қауіпсіздікке тексеру керек және ластанудың рұқсатты параметрлерінің ұлғаюына жол бермеу үшін шаралар қабылдау керек.

12.3 Аумақты кешенді абаттандыру объектілеріне бөлу мен жер қойнауын қорғауды қоршаған ортаны қорғау саласындағы қолданыстағы заңнамаларға сәйкес орындау керек.

12.4 Қоршаған ортаны қоршауға бағытталған және абаттандыру үрдісінде жүзеге асырылатын шаралар мен техникалық шешімдерді белгілі тәртіпте жергілікті мемлекеттік басқару және қадағалау органдарымен келісу керек.

12.5 Құрылыс салу және аумақты пайдалануға беру кезінде үстіңгі суларды бұру мен тазалау қолданыстағы нормативтік құжаттардың талаптарына сәйкес болуы керек.

12.6 Кешенді абаттандыру объектілері аумақтарын олардың ішіне жақын орналасқан өндірістердің адам денсаулығы үшін қауіпті заттарының кіруінен қорғауды қамтамасыз ету және санитарлық-қорғау аймақтарын бөлуге қойылатын талаптарды сақтау керек.

ӘОЖ 71+628

МСЖ 93.02.80

Негізгі сөздер: абаттандыру, кешенді абаттандыру объектілері, кешенді абаттандыру элементтері, қоғамдық кеңістік, көгалдандыру, эспланада, рекреациялық аймақ, жаяу жүргіншілер аймағы, алаңдар, өрт қауіпсіздігі, санитарлық-эпидемиологиялық талаптар, халықтың қимылы шектеулі тобының қолжетімділігі, қоршаған ортаны қорғау

СОДЕРЖАНИЕ

ВВЕДЕНИЕ.....	V
1 ОБЛАСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ.....	1
2 НОРМАТИВНЫЕ ССЫЛКИ.....	1
3 ТЕРМИНЫ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ.....	2
4 ЦЕЛИ И ФУНКЦИОНАЛЬНЫЕ ТРЕБОВАНИЯ.....	4
4.1 Цель нормативного документа.....	4
4.2 Функциональные требования.....	4
5 ТРЕБОВАНИЯ К ПРОЕКТИРОВАНИЮ ЭЛЕМЕНТОВ КОМПЛЕКСНОГО БЛАГОУСТРОЙСТВА.....	4
5.1. Элементы инженерной подготовки и защиты территории.....	4
5.2 Озеленение территорий.....	5
5.3 Виды покрытий.....	6
5.4 Сопряжения поверхностей.....	7
5.5 Ограждения.....	8
5.6 Малые архитектурные формы.....	8
5.7 Игровое и спортивное оборудование.....	9
5.8 Освещение и осветительное оборудование.....	10
5.9 Средства наружной рекламы и информации.....	11
5.10 Некапитальные нестационарные сооружения.....	11
5.11 Оформление и оборудование зданий и сооружений.....	12
5.12 Площадки.....	13
5.13 Пешеходные коммуникации.....	15
5.14 Транспортные проезды.....	16
6 ТРЕБОВАНИЯ К ПРОЕКТИРОВАНИЮ КОМПЛЕКСНОГО БЛАГОУСТРОЙСТВА НА ТЕРРИТОРИЯХ ОБЩЕСТВЕННОГО НАЗНАЧЕНИЯ.....	16
6.1 Общие положения.....	16
6.2 Общественные пространства.....	17
6.3 Участки и специализированные зоны общественной застройки.....	17
7 ТРЕБОВАНИЯ К ПРОЕКТИРОВАНИЮ КОМПЛЕКСНОГО БЛАГОУСТРОЙСТВА НА ТЕРРИТОРИЯХ ЖИЛОГО НАЗНАЧЕНИЯ....	18
7.1 Общие положения.....	18
7.2 Общественные пространства.....	18
7.3 Участки жилой застройки.....	18
7.4 Участки детских садов и школ.....	19
7.5 Участок гаража – стоянки.....	19
8 ТРЕБОВАНИЯ К ПРОЕКТИРОВАНИЮ КОМПЛЕКСНОГО БЛАГОУСТРОЙСТВА НА ТЕРРИТОРИЯХ РЕКРЕАЦИОННОГО НАЗНАЧЕНИЯ.....	19
8.1 Общие положения.....	19
8.2 Зоны отдыха.....	20
8.3 Парки.....	20

8.4 Сады.....	21
8.5 Бульвары и скверы.....	22
9 ТРЕБОВАНИЯ К ПРОЕКТИРОВАНИЮ КОМПЛЕКСНОГО БЛАГОУСТРОЙСТВА НА ТЕРРИТОРИЯХ ПРОИЗВОДСТВЕННОГО НАЗНАЧЕНИЯ.....	22
9.1 Общие положения.....	22
9.2 Общественные пространства.....	22
9.3 Озелененные территории санитарно-защитных зон.....	23
10 ТРЕБОВАНИЯ К ПРОЕКТИРОВАНИЮ ОБЪЕКТОВ КОМПЛЕКСНОГО БЛАГОУСТРОЙСТВА НА ТЕРРИТОРИЯХ ТРАНСПОРТНЫХ И ИНЖЕНЕРНЫХ КОММУНИКАЦИЙ НАСЕЛЕННОГО ПУНКТА.....	23
10.1 Общие положения.....	23
10.2 Улицы и дороги.....	24
10.3 Площади.....	24
10.4 Пешеходные переходы.....	25
10.5 Технические зоны транспортных, инженерных коммуникаций, водоохранные зоны.....	25
11 ПОЖАРНАЯ БЕЗОПАСНОСТЬ.....	26
11.1 Общие положения.....	26
12 САНИТАРНО-ЭПИДЕМИОЛОГИЧЕСКАЯ БЕЗОПАСНОСТЬ И ОХРАНА ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ.....	26

ВВЕДЕНИЕ

Настоящие строительные нормы разработаны в рамках реформирования нормативно-технической базы строительной отрасли Республики Казахстан и направлены на установление обязательных нормативных требований по проектированию объектов и элементов благоустройства территорий населенных пунктов Республики Казахстан, в том числе:

- конструктивных и планировочных;
- технологических и противопожарных;
- санитарно-гигиенических и экологических,

с целью обеспечения охраны здоровья человека, исторической и природной среды, создания технических возможностей беспрепятственного передвижения маломобильных групп населения по территории населенных пунктов.

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫС НОРМАЛАРЫ
СТРОИТЕЛЬНЫЕ НОРМЫ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

БЛАГОУСТРОЙСТВО ТЕРРИТОРИЙ НАСЕЛЕННЫХ ПУНКТОВ

IMPROVEMENT OF THE TERRITORY OF SETTLEMENTS

Дата введения – 2015-07-01

1 ОБЛАСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ

Настоящие строительные нормы устанавливают требования к проектированию объектов и элементов благоустройства территорий населенных пунктов Республики Казахстан. Действие настоящих норм распространяется на сложившиеся, реконструируемые и вновь застраиваемые территории.

2 НОРМАТИВНЫЕ ССЫЛКИ

Для применения настоящих строительных норм необходимы следующие ссылочные нормативные документы:

Технический регламент «Требования к безопасности зданий и сооружений, строительных материалов и изделий», утвержденный постановлением Правительства Республики Казахстан от 17 ноября 2010 года № 1202.

Технический регламент «Общие требования к пожарной безопасности» Постановление Правительства Республики Казахстан от 16.01.2009 года №14 «О пожарной безопасности».

Санитарные правила «Санитарно-эпидемиологические требования к атмосферному воздуху в городских и сельских населенных пунктах, почвам и их безопасности, содержанию территорий городских и сельских населенных пунктов, условиям работы с источниками физических факторов, оказывающих воздействие на человека», утвержденные постановлением Правительства Республики Казахстан от 25.01.2012, №168.

Санитарные правила «Санитарно-эпидемиологические требования по установлению санитарно-защитной зоны производственных объектов», утвержденные постановлением Правительства Республики Казахстан от 17 января 2012 года № 93.

Санитарные правила «Санитарно-эпидемиологические требования к водоемостникам, местам водозабора для хозяйственно-питьевых целей, хозяйственно-питьевому водоснабжению и местам культурно-бытового водопользования и безопасности водных объектов», утвержденные постановлением Правительства Республики Казахстан от 18.01.2012 г., № 104.

«Правила установления водоохранных зон и полос», утвержденные постановлением Правительства Республики Казахстан от 16 января 2004 года № 42.

ПУЭ «Правила устройства электроустановок», утвержденные постановлением Правительства Республики Казахстан от 24 октября 2012 года №1355.

СНиП РК 2.02-05-2009* Пожарная безопасность зданий и сооружений.

СН РК 3.01-05-2013

СН РК 3.01-01-2013 Градостроительство. Планировка и застройка городских и сельских населенных пунктов.

СНиП РК 3.03-01-2001 Железные дороги колеи 1520 мм.

СНиП РК 3.03-09-2006* Автомобильные дороги.

СН РК 3.03-17-2001 Нормы отвода земель для железных дорог.

СП РК 3.06.15-2005 Проектирование зданий и сооружений с учетом доступности для маломобильных групп населения.

ПРИМЕЧАНИЕ При пользовании настоящими строительными нормами целесообразно проверить действие ссылочных стандартов и нормативных документов по ежегодно издаваемым информационным указателям «Указатель нормативных документов по стандартизации Республики Казахстан», «Указатель межгосударственных нормативных документов по стандартизации», «Перечень нормативных правовых и нормативно-технических актов в сфере архитектуры, градостроительства и строительства, действующих на территории Республики Казахстан» по состоянию на текущий год. Если ссылочный документ заменен (изменен), то при пользовании настоящими нормами следует руководствоваться замененным (измененным) документом. Если ссылочный документ отменен без замены, то положение, в котором дана ссылка на него, применяется в части, не затрагивающей эту ссылку.

3 ТЕРМИНЫ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

В настоящих строительных нормах применяются следующие термины с соответствующими определениями.

3.1 Ассимиляционный потенциал (емкость): Самоочищающая способность экосистемы, показатель максимальной вместимости количества загрязняющих веществ, которое может быть за единицу времени накоплено, разрушено и выведено за пределы экосистемы без нарушения ее нормальной деятельности.

3.2 Биологическое загрязнение почвы: Вид и степень загрязнения почвы, при котором она теряет способность обеспечивать нормальное функционирование растительности.

3.3 Бордюрный пандус: Сооружение, обеспечивающее съезд с пешеходного пути на проезжую часть через сниженный или утопленный в покрытие бордюрный камень.

3.4 Грунт: Субстрат, состоящий из минерального и органического вещества природного и антропогенного происхождения.

3.5 Зональность (типичная зональность): Характеристики структуры растительности в зависимости от природно-географических условий территории.

3.6 Комплексное благоустройство: Взаимоувязанное применение средств ландшафтной и садово-парковой архитектуры, пластической организации и покрытия поверхности земли, оборудования территории и застройки устройствами для безопасности и удобства использования, средств освещения и цветового решения участков территории, зданий и сооружений, декоративного озеленения, декоративной пластики и графики, визуальной информации и рекламы, иных средств.

3.7 Минимальный почвенный выдел: Трехмерный фрагмент почвы, способный обеспечить полноценный жизненный цикл дерева.

3.8 Нормируемый (обязательный) комплекс элементов благоустройства: Необходимое минимальное сочетание элементов благоустройства для создания на

территории города безопасной, удобной и привлекательной городской среды.

3.9 Объекты комплексного благоустройства: Любые территории населенного пункта, на которых осуществляется деятельность по комплексному благоустройству: площадки, дворы, кварталы, функционально-планировочные образования, территории административных округов и районов, населенный пункт в целом, а также территории, выделяемые по принципу единой градостроительной регламентации (охранные зоны) или визуально-пространственного восприятия (площадь с застройкой, улица с прилегающей территорией и застройкой), другие территории города.

3.10 Объекты нормирования комплексного благоустройства: Территории населенного пункта, для которых в настоящем документе установлены: нормируемый обязательный комплекс элементов благоустройства, нормы и правила их размещения на данной территории. Таковыми территориями являются: площадки различного функционального назначения, пешеходные коммуникации, проезды, общественные пространства, участки и зоны общественной, жилой, производственной застройки, объекты рекреации, улично-дорожная сеть населенного пункта, технические зоны инженерных коммуникаций.

3.11 Общественные пространства: Участки территорий функционально-планировочных образований, предназначенные для свободного доступа людей к объектам и комплексам объектов общественного назначения, для обеспечения пешеходных связей между указанными объектами и их комплексами, а также между ними и объектами общественного транспорта, местами для хранения, паркования автомобилей.

3.12 Объемно-пространственная структура объектов ландшафтного искусства: Метод или форма ландшафтной организации городской среды; типы объемно-пространственной структуры: закрытые (боскеты, массивы, рощи), открытые (поляны, лужайки, партеры, крупные цветники, площади, водоемы, плоскостные спортивные сооружения), полукрытые (рощи, группы, а также сочетания элементов закрытых и открытых структур).

3.13 Пешеходные зоны: Участки территории населенного пункта, на которых осуществляется движение населения в прогулочных и культурно-бытовых целях, в целях транзитного передвижения и которые обладают определенными характеристиками: наличие остановок скоростного внеуличного и наземного общественного транспорта, высокая концентрация объектов обслуживания, памятников истории и культуры, рекреаций и т.п., высокая суммарная плотность пешеходных потоков. Пешеходные зоны могут формироваться на эспланадах, пешеходных улицах, пешеходных частях площадей города.

3.14 Пешеходные улицы: Исторически сложившиеся связи между различными территориями и районами населенного пункта, закрытые для транспортного сообщения и приспособленные для пешеходного передвижения.

3.15 Пешеходные части площади: Участки и пространства площади, предназначенные для пешеходного движения, могут быть представлены всей территорией площади (представительские и мемориальные) или ее частью (приобъектные).

3.16 Плодородный грунт: Грунт, искусственно формируемый из минерального и органического материала и обладающий заданными физическими, химическими и биологическими свойствами или состоящий из нарушенного субстрата

естественноприродных гумусовых горизонтов. В плодородном грунте не должно быть включений бытового и строительного мусора. Содержание физической глины (фракции < 0.01 мм) - не менее 30-40%, содержание гумуса - 3-4%, pH - 5.5-7.0.

3.17 Плодородный слой: В естественных почвах это гумусовый горизонт. В урбоконструктоземах - слой (горизонт), состоящий из плодородного грунта мощностью до 20 см.

3.18 Почвообразующий грунт: Грунт, преобразуемый почвообразующими процессами и обладающий оптимальными свойствами для обеспечения жизнедеятельности растений.

3.19 Приоритетный компонент загрязнения: Вещество или биологический агент, подлежащий контролю в первую очередь.

3.20 Рекреационный потенциал: Способность территории обеспечивать определенное количество отдыхающих психофизиологическим комфортом и возможностью для отдыха (спортивно-укрепляющей деятельности) без деградации природной среды. Выражается числом людей (или человеко-дней) на единицу площади.

3.21 Санитарное состояние почвы: Совокупность физико-химических и биологических свойств почвы, определяющих качество и степень ее безопасности в эпидемическом и гигиеническом отношении.

3.22 Сомкнутость полога насаждений: Отношение площади горизонтальной (вертикальной) проекции полога насаждений без просветов к площади горизонтальной (вертикальной) проекции всего полога, выражается в десятых долях единицы.

3.23 Тактильное покрытие: Покрытие с ощутимым изменением фактуры поверхностного слоя.

3.24 Элементы комплексного благоустройства: Декоративные, технические, планировочные, конструктивные устройства, растительные компоненты, различные виды оборудования и оформления, малые архитектурные формы, некапитальные нестационарные сооружения, наружная реклама и информация, используемые как составные части комплексного благоустройства.

3.25 Эспланады: Широкие пешеходные проходы вдоль магистралей, предназначенные для прогулок населения, организации подходов к особо значимым объектам.

4 ЦЕЛИ И ФУНКЦИОНАЛЬНЫЕ ТРЕБОВАНИЯ

4.1 Цель нормативного документа

Целью настоящих строительных норм является установление требований к проектированию объектов и элементов благоустройства территорий населенных пунктов в соответствии с Техническим регламентом Республики Казахстан «Требования к безопасности зданий и сооружений, строительных материалов и изделий» с обеспечением охраны здоровья человека, исторической и природной среды, а также права беспрепятственного передвижения маломобильных групп населения на территориях населенных пунктов.

4.2 Функциональные требования

Функциональными требованиями являются достижение необходимых минимальных сочетаний элементов благоустройства на территориях населенных пунктов Республики Казахстан для создания безопасной, удобной и привлекательной среды проживания путем обеспечения:

- механической прочности и устойчивости сооружений, достигаемых путем соблюдения конструктивных, технологических, планировочных требований;
- пожарной безопасности, в соответствии с требованиями Технического регламента «Общие требования к пожарной безопасности»;
- санитарно-гигиенической и экологической безопасности для предотвращения недопустимых уровней загрязнения воздуха, почв, неадекватного удаления отработанных твердых и жидких отходов, выделения токсичных веществ, опасных твердых частиц и газообразных примесей, опасного уровня радиации, загрязнения или отравления воды и других негативных факторов;
- защиты от шума для предотвращения вредных воздействий шумовых вибраций;
- безопасности в процессе эксплуатации (использования) территорий населенных пунктов, предусматривающие недопущение несчастных случаев, падения, столкновений, ожогов, ударов электрическим током, травм, а также доступности маломобильным группам населения.

5 ТРЕБОВАНИЯ К ПРОЕКТИРОВАНИЮ ЭЛЕМЕНТОВ КОМПЛЕКСНОГО БЛАГОУСТРОЙСТВА

5.1 Элементы инженерной подготовки и защиты территории

5.1.1 Элементы инженерной подготовки и защиты территории должны обеспечивать безопасность и удобство пользования территорией, ее защиту от неблагоприятных природных и техногенных процессов в связи с новым строительством или реконструкцией.

5.1.2 Задачи организации рельефа при проектировании комплексного благоустройства необходимо определять в зависимости от функционального назначения территории и целей ее преобразования. Организацию рельефа реконструируемых территорий следует ориентировать на максимальное сохранение рельефа, почвенного покрова, имеющихся зеленых насаждений, условий существующего поверхностного водоотвода, использование вытесняемых грунтов на площадке строительства.

5.1.3 При террасировании рельефа следует не допускать:

- потерю общей устойчивости грунта и сооружений;
- повреждение или потерю функциональности соседних сооружений, дорог и коммуникаций из-за перемещений грунта.

Для предотвращения потери устойчивости, чрезмерных перемещений грунта следует проектировать откосы и подпорные стенки.

Откосы должны быть укреплены. При выборе материала и методов укрепления откосов следует учитывать влияние:

- местоположения откоса в населенном пункте;
- предполагаемого уровня механических нагрузок на склон;
- крутизны склона;
- формируемой среды.

Максимальные величины углов естественных откосов устанавливаются в зависимости от видов грунтов.

5.1.4 В застройке населенных пунктов укрепление откосов открытых русел следует вести с использованием материалов и приемов, предотвращающих неорганизованное попадание поверхностного стока в водоем и разрушение берегов в условиях высокого уровня механических нагрузок.

5.1.5 В целях безопасности необходимо предусматривать ограждение подпорных стенок и верхних бровок откосов при размещении на них транспортных коммуникаций. Также следует предусматривать ограждения пешеходных дорожек, размещаемых вдоль этих сооружений,

Организация стока должна обеспечиваться комплексным решением вопросов организации рельефа и устройством открытой или закрытой системы водоотводных устройств: водосточных труб (водостоков), лотков, кюветов, быстротоков, дождеприемных колодцев. Проектирование поверхностного водоотвода должно обеспечивать минимальный объем земляных работ, а также сток воды со скоростями, исключающими возможность эрозии почвы.

5.1.6 На территориях населенных пунктов должна применяться закрытая система водоотвода. Применение открытых водоотводящих устройств допускается для парковых и лесопарковых территорий. Открытые лотки (канавы, кюветы) по дну или по всему периметру должны быть укреплены.

5.1.7 Дождеприемные колодцы являются элементами закрытой системы дождевой (ливневой) канализации и как правило, должны устанавливаться в местах понижения проектного рельефа: на въездах и выездах из кварталов, перед перекрестками со стороны притока воды до зоны пешеходного перехода, в лотках проезжих частей улиц и проездов. На территории населенного пункта не допускается устройство поглощающих колодцев и испарительных площадок. Проектирование систем дождевой (ливневой) канализации должно предусматривать меры по предотвращению засорения элементов канализации.

5.2 Озеленение территорий

5.2.1 Озеленение как элемент комплексного благоустройства и ландшафтной организации территории, должно обеспечивать формирование среды обитания населенных пунктов с активным использованием растительных компонентов, а также поддерживать ранее созданную или изначально существующую природную среду на территории населенных пунктов.

5.2.2 При проведении озеленения территории населенных пунктов следует учитывать основные функциональные свойства зеленых насаждений:

- санитарно-гигиенические и экологические функции;
- улучшение архитектурно-художественного облика населенных пунктов;
- обеспечение противозвучного эффекта.

5.2.3 Основными типами насаждений и озеленения являются: массивы, группы, солитеры, живые изгороди, кулисы, боскеты, шпалеры, газоны, цветники, аллейные, рядовые, букетные посадки и др. Выбор типов насаждений определяет объемно-пространственную структуру насаждений и обеспечивает визуально - композиционные и функциональные связи участков озелененных территорий между собой и с застройкой.

5.2.4 При проектировании озеленения следует устанавливать минимальные расстояния посадок деревьев и кустарников до инженерных сетей, зданий и сооружений, позволяющих обеспечивать нормальную эксплуатацию и обслуживание зданий и сооружений.

5.2.5 Проектирование озеленения и формирование системы зеленых насаждений на территории населенных пунктов следует вести с учетом факторов потери (в той или иной степени) способности городских экосистем к саморегуляции и повышения роли антропогенного управления. Для обеспечения жизнеспособности насаждений и озеленяемых территорий населенного пункта необходимо:

- производить комплексное благоустройство на территориях парковых комплексов в соответствии с установленными режимами регулирования градостроительной деятельности, величиной нормативно допустимой рекреационной нагрузки;
- учитывать степень техногенных нагрузок от прилегающих территорий;
- осуществлять для посадок подбор адаптированных пород посадочного материала с учетом характеристик их устойчивости к воздействию антропогенных факторов;
- при проектировании озеленения на территориях парковых комплексов учитывать типичную зональность, рекреационный и ассимиляционный потенциал ландшафтов.

5.2.6 На территории населенного пункта необходимо проводить исследования состава почвы (грунтов) на физико-химическую, санитарно-эпидемиологическую и радиологическую безопасность, предусматривать ее рекультивацию в случае превышения допустимых параметров загрязнения.

5.2.7 При посадке деревьев в зонах действия теплотрасс следует учитывать фактор прогревания почвы в обе стороны от оси теплотрассы.

5.2.8 При воздействии неблагоприятных техногенных и климатических факторов на различные территории населенного пункта следует формировать защитные насаждения - при воздействии нескольких факторов следует выбирать ведущий по интенсивности и (или) наиболее значимый для функционального назначения территории.

5.3 Виды покрытий

5.3.1 Покрытия поверхности обеспечивают на территории населенного пункта условия безопасного и комфортного передвижения, а также формируют архитектурно - художественный облик среды. Для целей благоустройства определены следующие типы покрытий:

- твердые (капитальные);
- «мягкие» (некапитальные);
- газонные;
- комбинированные, представляющие сочетания покрытий, указанных выше.

5.3.2 На территории населенного пункта не допускается наличие участков почвы без

перечисленных типов покрытий, за исключением дорожно-тропиночной сети на особо охраняемых территориях парковых комплексов и участков территории в процессе реконструкции и строительства.

5.3.3 Применяемый в проекте тип покрытия должен быть прочным, ремонтнопригодным, экологичным, не допускать скольжения. Выбор типов покрытия следует принимать в соответствии с их целевым назначением: твердых - с учетом возможных предельных нагрузок, характера и состава движения, противопожарных требований, действующих на момент проектирования; «мягких» - с учетом их специфических свойств при благоустройстве отдельных видов территорий (детских, спортивных площадок, площадок для выгула собак, прогулочных дорожек и т.п. объектов); газонных и комбинированных как наиболее экологичных.

5.3.4 Не допускается применение в качестве покрытия кафельной, метлахской плитки, гладких или отполированных плит из искусственного и натурального камня на территории пешеходных коммуникаций, в наземных и подземных переходах, на ступенях и площадках крылец входных групп зданий.

5.3.5 Уклон поверхности твердых видов покрытия должен обеспечивать отвод поверхностных вод. Максимальные уклоны назначаются в зависимости от условий движения транспорта и пешеходов.

5.3.6 На территории общественных пространств населенного пункта все преграды (уступы, ступени, пандусы, деревья, осветительное, информационное и уличное техническое оборудование), а также край тротуара в зонах остановок общественного транспорта и переходов через улицу следует выделять полосами тактильного покрытия.

5.3.7 Колористическое решение применяемого вида покрытия должно учитывать цветовое решение формируемой среды, а на территориях общественных пространств города - соответствовать концепции цветового решения этих территорий.

5.4 Сопряжения поверхностей

5.4.1 К элементам сопряжения поверхностей относятся различные виды бортовых камней, пандусы, ступени, лестницы.

5.4.2 На стыке тротуара и проезжей части, как правило, следует устанавливать дорожные бортовые камни.

5.4.3 При пересечении основных пешеходных коммуникаций с проездами или в иных случаях, оговоренных в задании на проектирование, следует предусматривать бордюрный пандус для обеспечения спуска с покрытия тротуара на уровень дорожного покрытия.

5.4.4 Пандус должен выполняться из нескользкого материала с шероховатой текстурой поверхности без горизонтальных канавок и иметь ограждающие элементы в целях безопасности.

ПРИМЕЧАНИЕ Вышеприведенные требования по проектированию лестниц, пандусов и их элементов не распространяются на объекты метрополитена.

5.5 Ограждения

5.5.1 Проектирование ограждений необходимо производить в зависимости от их местоположения и назначения согласно каталогам сертифицированных изделий, проектам индивидуального проектирования.

5.5.2 На территориях общественного, жилого, рекреационного назначения запрещается проектирование глухих и железобетонных ограждений.

5.6 Малые архитектурные формы

5.6.1 К малым архитектурным формам (МАФ) относятся: элементы монументально - декоративного оформления, устройства для оформления мобильного и вертикального озеленения, водные устройства, городская мебель, коммунально-бытовое и техническое оборудование на территории города, а также игровое, спортивное, осветительное оборудование, средства наружной рекламы и информации.

Проекты малых форм и элементов внешнего благоустройства должны быть согласованы в установленном порядке. В состав проекта должен быть включен генеральный план земельного участка с указанием границ обязательного благоустройства и санитарного содержания данного участка. Уровень суммарной засветки окон жилых домов и учреждений социального обеспечения, лечебно-профилактических учреждений от наружной рекламы и наружных световых приборов не должен превышать гигиенических нормативов.

5.6.2 К элементам монументально - декоративного оформления города относятся: скульптурно - архитектурные композиции, монументально - декоративные композиции, монументы, памятные знаки и др. Произведения монументального и декоративного искусства следует размещать на территории города в соответствии с нормативными правовыми актами местных исполнительных органов.

5.6.3 Для улучшения архитектурного облика территорий населенных пунктов должны применяться устройства для мобильного и вертикального оформления озеленения, водные устройства.

5.6.4 К водным устройствам относятся фонтаны, питьевые фонтанчики, родники, декоративные водоемы. Водные устройства выполняют декоративно-эстетическую функцию, улучшают микроклимат, воздушную и акустическую среду. Водные устройства всех видов должны иметь технические средства для отвода избытка воды в канализационные или дренажные системы.

5.6.5 Фонтаны должны проектироваться на основании индивидуальных проектных разработок. На территории города их следует размещать в соответствии с нормативными правовыми актами местных исполнительных органов.

5.6.6 Место размещения питьевого фонтанчика и подход к нему должны быть оборудованы твердым видом покрытия. Не менее одной чаши питьевых фонтанчиков в зонах отдыха должно быть доступно для инвалидов и маломобильных групп населения.

5.6.7 Родники на территории города при соответствии качества воды требованиям Санитарных правил Республики Казахстан и наличии положительного заключения органов санитарно-эпидемиологического надзора должны быть оборудованы подходом и

площадкой с твердым видом покрытия, приспособлением для подачи родниковой воды (желоб, труба, иной вид водотока), чашей водосбора, системой водоотведения. На особо охраняемых территориях природного комплекса для обустройства родника, кроме вышеуказанного заключения, требуется разрешение уполномоченных органов природопользования и охраны окружающей среды.

5.6.8 Городская мебель (различные виды скамей отдыха, столы и др.) должна отвечать требованиям удобства, комфортности, безопасности (прочность конструкций, отсутствие острых углов, сколов) и доступности, в том числе для маломобильных групп населения.

5.6.9 Уличное коммунально-бытовое оборудование представлено различными видами мусоросборников-контейнеров и урн. Основными требованиями при выборе того или иного вида коммунально-бытового оборудования являются: экологичность, безопасность (отсутствие острых углов), удобство в пользовании, легкость очистки, привлекательный внешний вид.

5.6.10 Урны должны устанавливаться в местах общественного пользования, в том числе, обязательно: на местах остановки общественного транспорта, в парках - на главных аллеях, у ларьков, киосков и выносных столиков, на территориях пляжа в соответствии с Санитарными правилами Республики Казахстан.

5.6.11 Для сбора бытового мусора на улицах, площадях, объектах рекреации следует применять малогабаритные (малые) контейнеры и (или) урны, устанавливая их у входов в объекты торговли и общественного питания, другие учреждения общественного назначения, подземные переходы, жилые дома и сооружения транспорта (вокзалы, станции метрополитена и пригородной электрички). Во всех случаях расстановка не должна мешать передвижению пешеходов, проезду инвалидов и детских колясок.

5.6.12 К уличному техническому оборудованию относятся: укрытия таксофонов, почтовые ящики, автоматы по продаже воды и др., торговые палатки, элементы инженерного оборудования (подъемные площадки для инвалидов колясок, смотровые люки, решетки дождеприемных колодцев, вентиляционные шахты подземных коммуникаций, шкафы телефонной связи и т.п.).

5.6.13 Установка уличного технического оборудования должна обеспечивать удобный подход к оборудованию и соответствовать требованиям СНиП РК 3.06.15.

5.6.14 Оформление элементов инженерного оборудования не должно нарушать уровень благоустройства формируемой среды, ухудшать условия передвижения, противоречить техническим условиям.

5.7 Игровое и спортивное оборудование

5.7.1 Игровое и спортивное оборудование на территории города должно быть представлено игровыми, физкультурно-оздоровительными устройствами, сооружениями и (или) их комплексами.

5.7.2 Игровое оборудование должно быть сертифицировано, соответствовать требованиям санитарно - гигиенических норм, охраны жизни и здоровья детей, быть удобным в технической эксплуатации, эстетически привлекательным.

5.7.3 Требования к конструкциям игрового оборудования должны исключать

наличие острых углов, застревание частей тела ребенка, их попадание под элементы оборудования в состоянии движения; поручни оборудования должны полностью охватываться рукой ребенка; для оказания экстренной помощи детям в комплексы игрового оборудования необходимо предусматривать возможность доступа внутрь в виде отверстий - не менее двух.

5.7.4 При размещении игрового оборудования на детских игровых площадках необходимо соблюдать минимальные расстояния безопасности. В пределах безопасных расстояний на участках территории площадки не допускается размещение других видов игрового оборудования, скамей, урн, бортовых камней и твердых видов покрытия, а также веток, стволов, корней деревьев.

5.7.5 Спортивное оборудование, предназначенное для всех возрастных групп населения, должно размещаться на спортивных, физкультурных площадках либо на специально оборудованных пешеходных коммуникациях (тропы здоровья) в составе рекреаций. Спортивное оборудование должно изготавливаться из материалов со специально обработанной поверхностью, исключающей получение травм (отсутствие трещин, сколов и т.п.). При размещении следует руководствоваться каталогами сертифицированного оборудования.

5.8 Освещение и осветительное оборудование

5.8.1 На территории населенных пунктов, в том числе в различных градостроительных условиях следует предусматривать функциональное, архитектурное и информационное освещение с целью решения утилитарных, светопланировочных и светокомпозиционных задач, в том числе, цветоцветового зонирования территорий города и формирования системы светопространственных ансамблей.

5.8.2 При проектировании каждой из трех основных групп осветительных установок (функционального, архитектурного освещения, световой информации) должны обеспечиваться:

- количественные и качественные показатели, предусмотренные действующими нормами искусственного освещения селитебных территорий и наружного архитектурного освещения;
- надежность работы установок согласно ПУЭ РК, безопасность населения, обслуживающего персонала и в необходимых случаях защищенность от вандализма;
- экономичность и энергоэффективность применяемых установок, рациональное распределение и использование электроэнергии;
- эстетика элементов осветительных установок, их дизайн, качество материалов и изделий с учетом восприятия в дневное и ночное время;
- удобство обслуживания и управления при разных режимах работы установок.

5.8.3 Функциональное освещение (ФО) осуществляется стационарными установками освещения дорожных покрытий и пространств в транспортных и пешеходных зонах.

5.8.4 Архитектурное освещение (АО) должно применяться для формирования художественно выразительной визуальной среды в вечернем городе, выявления из темноты и образной интерпретации памятников архитектуры, истории и культуры,

инженерного и монументального искусства, МАФ, доминантных и достопримечательных объектов, ландшафтных композиций, создания световых ансамблей.

5.8.5 Световая информация (СИ), в том числе световая реклама, должна помогать ориентации пешеходов и водителей автотранспорта в городском пространстве и участвовать в решении светокомпозиционных задач. Размещение, габариты, формы и цветоцветовые параметры элементов световой информации должны быть отчетливо воспринимаемы с расчетных расстояний и гармонично вписаны в конкретный световой ансамбль, не противоречить действующим правилам дорожного движения, не нарушать комфортность проживания населения.

5.8.6 В стационарных установках ФО и АО следует применять энергоэкономичные разрядные источники света, эффективные осветительные приборы и системы, качественные по дизайну и эксплуатационным характеристикам изделия и материалы: опоры, кронштейны, защитные решетки, экраны и конструктивные элементы, отвечающие требованиям действующих национальных стандартов.

5.8.7 Источники света в установках ФО следует выбирать с учетом требований цветоцветового зонирования, улучшения ориентации, формирования благоприятных зрительных условий.

5.8.8 В установках АО и СИ необходимо учитывать формируемые условия световой и цветовой адаптации и суммарный зрительный эффект, создаваемый совместным действием осветительных установок всех групп, особенно с хроматическим светом, функционирующих в конкретном городском пространстве или световом ансамбле.

5.8.9 Выбор типа, расположения и способа установки светильников ФО транспортных и пешеходных зон следует осуществлять с учетом формируемого масштаба светопространств.

5.8.10 При проектировании всех трех групп осветительных установок (ФО, АО, СИ) следует учитывать рациональное использование электроэнергии и обеспечение визуального разнообразия городской среды в темное время суток.

5.8.11 Включение всех групп осветительных установок независимо от их ведомственной принадлежности должно производиться вечером при снижении уровня естественной освещенности до 20 лк.

Отключение производится:

- установок ФО - утром при повышении освещенности до 10 лк; время возможного отключения части уличных светильников при переходе с вечернего на ночной режим устанавливается администрацией города, переключение освещения пешеходных тоннелей с дневного на вечерний и ночной режим, а также с ночного на дневной должно производиться одновременно с включением и отключением уличного освещения;

- установок АО - в соответствии с решением городской администрации, которая для большинства освещаемых объектов назначает вечерний режим в зимнее и летнее полугодия до полуночи и до часу ночи соответственно, а на ряде объектов (вокзалы, градостроительные доминанты, въезды в город и т.п.) установки АО должны функционировать от заката до рассвета;

- установок СИ - по решению соответствующих ведомств или владельцев.

5.9 Средства наружной рекламы и информации

Размещение средств наружной рекламы и информации на территории населенного пункта следует производить на основании соответствующих нормативных актов местных органов управления.

5.10 Некапитальные нестационарные сооружения

5.10.1 Некапитальными нестационарными являются сооружения, выполненные из легких конструкций, не предусматривающих устройство заглубленных фундаментов и подземных сооружений - это объекты мелкорозничной торговли, попутного бытового обслуживания и питания, остановочные павильоны, наземные туалетные кабины, боксовые гаражи, другие объекты некапитального характера.

5.10.2 Отделочные материалы сооружений должны отвечать санитарно-гигиеническим требованиям, нормам противопожарной безопасности, архитектурно - художественным требованиям городского дизайна и освещения, характеру сложившейся городской среды и условиям долговременной эксплуатации. При остеклении витрин следует применять безосколочные, ударостойкие материалы, безопасные упрочняющие многослойные пленочные покрытия, поликарбонатные стекла.

5.10.3 Размещение некапитальных нестационарных сооружений на территориях населенных пунктов не должно мешать пешеходному движению, нарушать противопожарные требования, условия инсоляции территории и помещений, рядом с которыми они расположены, ухудшать визуальное восприятие среды города и благоустройство территории и застройки. При размещении сооружений в зонах исторической застройки и на территории природных комплексов параметры сооружений (высота, ширина, протяженность), функциональное назначение и прочие условия их размещения должны быть согласованы с уполномоченными органами охраны памятников, природопользования и охраны окружающей среды.

5.10.4 Не допускается размещение некапитальных нестационарных сооружений под козырьками вестибюлей и станций метрополитена, в арках зданий, на газонах, площадках (детских, отдыха, спортивных, транспортных стоянок), посадочных площадках городского пассажирского транспорта, в охранной зоне водопроводных и канализационных сетей, трубопроводов.

5.11 Оформление и оборудование зданий и сооружений

5.11.1 Проектирование оформления и оборудования зданий и сооружений включает: колористическое решение и отделку крыши, некоторые вопросы оборудования конструктивных элементов здания (входные группы, цоколи и др.), размещение антенн, водосточных труб, отмостки, домовых знаков, защитных сеток и т.п.

5.11.2 Колористическое решение крыш, стен и прочих элементов зданий и сооружений следует проектировать с учетом концепции общего цветового решения улиц и территорий населенного пункта. Проектирование и производство работ по оформлению

фасадов (реставрации, ремонту, покраске главных и дворовых фасадов) следует производить на основании паспорта колористического решения

5.11.3 На территории центрального ядра, городских многофункциональных центров, при магистральных общественных зон оформление застройки следует вести с применением материалов, обеспечивающих долговечное покрытие - для кровли и водоотводов, естественных облицовочных материалов (камень, керамогранит и т.п.) - для цокольной части зданий.

5.11.4 Входные группы зданий жилого и общественного назначения должны быть оборудованы осветительным оборудованием, навесом (козырьком), элементами сопряжения поверхностей (ступени и т.п.), устройствами и приспособлениями для перемещения инвалидов и маломобильных групп населения (пандусы, перила и пр.).

5.11.5 Остекление лоджий в жилых зданиях следует предусматривать в составе градостроительного регламента.

В границах исторических морфотипов застройки проектные предложения по остеклению лоджий и балконов, замене рам, окраске стен следует согласовывать с уполномоченными органами охраны памятников. Возможность остекления лоджий и балконов, замены рам, окраски стен в исторических центрах населенных пунктов следует устанавливать в составе градостроительного регламента.

5.12 Площадки

5.12.1 На территории населенного пункта следует проектировать следующие виды площадок: для игр детей, отдыха взрослых, занятий спортом, установки мусоросборников, выгула и дрессировки собак, стоянок автомобилей. Размещение площадок в зонах исторической застройки и на особо охраняемых территориях парковых комплексов следует согласовывать с уполномоченными органами охраны памятников, природопользования и охраны окружающей среды.

5.12.2 Детские площадки должны отвечать требованиям удобства, комфортности, санитарно-гигиенической безопасности, изоляции от пешеходных проходов и транспортных проездов, санитарных расстояний до стоянок для автомобилей и площадки для мусоросборников, безопасности при пользовании, включая оптимальные расстояния до жилых зданий, безопасных расстояний между игровыми оборудованием и безопасности их материалов.

При организации и оснащении детских площадок (чаще всего дворовых, внутриквартальных) должна соблюдаться возможность предоставления детям с самого раннего возраста условий по этапному наращиванию физических нагрузок и динамизма в целях приобретения привычки к активной жизни и спортивным занятиям. Физкультурно-игровые площадки для дошкольников и детей младшего возраста должны оснащаться многообразными элементами и снарядами, закрепляющими поэтапное наращивание у детей физической подготовленности, достигаемое в процессе игр, связанных с преодолением препятствий, разминок на снарядах и пр.

Элементы, нагружаемые динамическими воздействиями (качели, карусели, лестницы и др.) должны быть проверены на надежность и устойчивость.

Игровые площадки для детей желательно защищать от ветра и приспособливать для пребывания как детей-инвалидов, так и родителей-инвалидов.

Грунтовые откосы микрорельефа должны иметь уклоны, не превышающие углов естественного откоса грунта, из которого они отсыпаны, и быть одернованы, засеяны или озеленены.

Устройства для крепления флагодержателей указателей, рекламы и др. должны быть выполнены в процессе возведения зданий или сооружений в местах, установленных проектом, представителем авторского надзора или инспекцией технадзора заказчика.

Песок в песочнице должен быть чистым и просеянным и не содержать вредные или ядовитые примеси, могущие причинить вред здоровью детей.

5.12.3 Обязательный перечень элементов комплексного благоустройства на детской площадке включает: «мягкие» виды покрытия, элементы сопряжения поверхности площадки с газоном, озеленение, игровое оборудование, скамьи и урны, осветительное оборудование.

5.12.4 Детские площадки следует изолировать от транзитного пешеходного движения, проездов, разворотных площадок, гостевых стоянок, площадок для установки мусоросборников, участков гаражей-стоянок. Подходы к детским площадкам не должны быть организованы с проездов и улиц.

5.12.5 При реконструкции детских площадок во избежание травматизма следует предотвращать наличие на территории площадки выступающих корней или нависающих низких веток, остатков старого, срезанного оборудования (стойки, фундаменты), находящихся над поверхностью земли, не заглубленных в землю металлических перемычек (как правило, у турников и качелей). При реконструкции прилегающих территорий детские площадки должны быть изолированы от мест ведения работ и складирования строительных материалов.

5.12.6 Не допускается на площадках дошкольного возраста применение видов растений с колючками. На всех видах детских площадок не допускается применение растений с ядовитыми плодами.

5.12.7 Осветительное оборудование должно функционировать в режиме освещения территории, на которой расположена площадка.

5.12.8 Площадки отдыха предназначены для тихого отдыха и настольных игр взрослого населения. Площадки отдыха не должны быть проходными, примыкать к проездам, посадочным площадкам остановок, разворотным площадкам. Их размещение должно соответствовать требованиям санитарных норм, обеспечивать защиту от шума, вредных воздействий выхлопных газов, создавать уют и комфорт.

5.12.9 Обязательный перечень элементов комплексного благоустройства на площадке отдыха включает: твердые виды покрытия, элементы сопряжения поверхности площадки с газоном, озеленение, скамьи для отдыха, скамьи и столы, урны (как минимум, по одной у каждой скамьи), осветительное оборудование.

5.12.10 Спортивные площадки предназначены для занятий физкультурой и спортом всех возрастных групп населения, их следует проектировать в составе территорий жилого и рекреационного назначения, участков спортивных сооружений, участков общеобразовательных школ. Проектирование спортивных площадок следует вести в зависимости от вида специализации площадки.

5.12.11 Обязательный перечень элементов комплексного благоустройства на спортивной площадке: «мягкие» или газонные виды покрытия, спортивное оборудование. Рекомендуется озеленение и ограждение площадки.

5.12.12 Площадки для установки мусоросборников - специально оборудованные места, предназначенные для сбора твердых бытовых отходов (ТБО). Наличие таких площадок необходимо предусматривать в составе территорий и участков любого функционального назначения, где могут накапливаться ТБО.

Площадки для мусоросборников следует проектировать с учетом обеспечения санитарно-эпидемиологической и гигиенической безопасности, надежности и устойчивости покрытий, безопасности и удобства при эксплуатации, визуальной изоляции, озеленения.

5.12.13 Обязательный перечень элементов комплексного благоустройства на площадке для установки мусоросборников включает: твердые виды покрытия, элементы сопряжения поверхности площадки с прилегающими территориями, контейнер для сбора ТБО, осветительное оборудование. Рекомендуется проектировать озеленение площадки.

5.12.14 Размещение площадки для выгула собак на территориях природного комплекса следует согласовывать с органами природопользования и охраны окружающей среды.

5.12.15 Обязательный перечень элементов комплексного благоустройства на территории площадки для выгула собак включает: различные виды покрытия, ограждение, скамья (как минимум), урна (как минимум), осветительное и информационное оборудование.

5.12.16 Покрытие поверхности части площадки, предназначенной для выгула собак, должно иметь выровненную поверхность, обеспечивающую хороший дренаж, не травмирующую конечности животных (газонное, песчаное, песчано-земляное), а также быть удобным для регулярной уборки и обновления. Поверхность части площадки, предназначенной для владельцев собак, следует проектировать с твердым или комбинированным видом покрытия (плитка, утопленная в газон, и др.). Подход к площадке должен быть оборудован твердым видом покрытия.

5.12.17 Площадки для дрессировки собак следует предусматривать в каждом административном округе города (1-2 площадки на округ). Размещение площадки для дрессировки собак на территориях природного комплекса следует согласовывать с уполномоченными органами природопользования и охраны окружающей среды.

5.12.18 Обязательный перечень элементов комплексного благоустройства на площадке для дрессировки собак включает: «мягкие» или газонные виды покрытия, ограждение, скамьи и урны, информационный стенд, осветительное оборудование, специальное тренировочное оборудование.

5.12.19 Покрытие площадки должно иметь ровную поверхность, обеспечивающую хороший дренаж, не травмирующую конечности животных (газонное, песчаное, песчано-земляное), а также быть удобным для регулярной уборки и обновления.

5.12.20 На территории населенного пункта следует предусматривать следующие виды автостоянок: кратковременного и длительного хранения автомобилей, уличных (в виде парковок на проезжей части, обозначенных разметкой) и внеуличных (в виде «карманов» и отступов от проезжей части), гостевых (на участке жилой застройки), для

хранения автомобилей населения (микрорайонные, районные), приобъектных (у объекта или группы объектов), прочих (грузовых, перехватывающих и др.).

5.12.21 Не допускается проектировать размещение автостоянок в зоне остановок городского пассажирского транспорта.

5.12.22 Обязательный перечень элементов комплексного благоустройства на площадках автостоянок включает: твердые виды покрытия, элементы сопряжения поверхностей, разделительные элементы, осветительное и информационное оборудование. Площадки для длительного хранения автомобилей могут быть оборудованы навесами, легкими ограждениями боксов, смотровыми эстакадами.

5.13 Пешеходные коммуникации

5.13.1 Пешеходные коммуникации обеспечивают пешеходные связи и передвижения на территории города. К пешеходным коммуникациям относятся: тротуары, аллеи, дорожки, тропинки. При проектировании пешеходных коммуникаций на территории города следует обеспечивать: минимальное количество пересечений с транспортными коммуникациями, непрерывность системы пешеходных коммуникаций, возможность безопасного, беспрепятственного и удобного передвижения людей, включая инвалидов и маломобильные группы населения. В системе пешеходных коммуникаций следует выделять основные и второстепенные пешеходные связи.

5.13.2 Основные пешеходные коммуникации обеспечивают связь жилых, общественных, производственных и иных зданий с остановками общественного транспорта, учреждениями культурно - бытового обслуживания, рекреационными территориями, а также связь между основными пунктами тяготения в составе общественных зон и объектов рекреации.

5.13.3 Во всех случаях пересечения основных пешеходных коммуникаций с транспортными проездами необходимо устройство бордюрных пандусов. При устройстве на пешеходных коммуникациях лестниц, пандусов, мостиков следует обеспечивать создание равновеликой пропускной способности этих элементов. Не допускается использование существующих пешеходных коммуникаций и прилегающих к ним газонов для временного паркирования легкового транспорта.

5.13.4 Обязательный перечень элементов комплексного благоустройства на территории основных пешеходных коммуникаций включает: твердые виды покрытия, элементы сопряжения поверхностей, урны или малые контейнеры для мусора, осветительное оборудование.

5.13.5 Основные пешеходные коммуникации должны обеспечивать связь жилых, общественных, производственных и иных зданий с остановками общественного транспорта, учреждениями культурно-бытового обслуживания, рекреационными территориями, а также связь между основными пунктами тяготения в составе общественных зон и объектов рекреации.

5.13.6 Обязательный перечень элементов комплексного благоустройства на территории второстепенных пешеходных коммуникаций должен включать: различные виды покрытия, элементы сопряжения поверхности покрытия с прилегающими территориями.

5.14 Транспортные проезды

5.14.1 Транспортные проезды - элементы системы транспортных коммуникаций, не выделяемые красными линиями улично-дорожной сети (УДС) населенного пункта, должны обеспечивать транспортную связь между зданиями и участками внутри территорий кварталов, крупных объектов рекреации, производственных и общественных зон, а также связь с улично-дорожной сетью населенного пункта.

5.14.2 При проектировании проездов следует обеспечивать сохранение или улучшение ландшафта, экологического состояния прилегающих территорий.

5.14.3 Обязательный перечень элементов комплексного благоустройства на территории проездов должен включать: твердые виды покрытия, элементы сопряжения поверхности проезда с газоном и тротуаром, озеленение, осветительное оборудование.

6 ТРЕБОВАНИЯ К ПРОЕКТИРОВАНИЮ КОМПЛЕКСНОГО БЛАГОУСТРОЙСТВА НА ТЕРРИТОРИЯХ ОБЩЕСТВЕННОГО НАЗНАЧЕНИЯ

6.1 Общие положения

6.1.1 Объектами нормирования комплексного благоустройства на территориях общественного назначения являются: общественные пространства населенного пункта, участки и зоны общественной застройки, которые в различных сочетаниях формируют центральное ядро, центры общегородского и локального значения, многофункциональные, примагистральные и специализированные общественные зоны населенного пункта.

6.1.2 Высокая градостроительная значимость территорий общественного назначения и уникальный, как правило, характер застройки определяют индивидуальный подход к проектированию элементов и объектов комплексного благоустройства.

6.1.3 На территориях общественного назначения при проектировании комплексного благоустройства следует обеспечивать: открытость и проницаемость территорий для визуального восприятия, условия беспрепятственного передвижения населения, включая маломобильные группы, приемы поддержки исторически сложившейся планировочной структуры и масштаба застройки, достижение стилового единства элементов благоустройства с окружающей средой города.

6.2 Общественные пространства

6.2.1 Общественные пространства населенного пункта расположены в составе территорий центрального ядра населенного пункта, примагистральных и многофункциональных зон, центров общегородского и локального значения.

6.2.2 Обязательный перечень элементов комплексного благоустройства на территории пешеходных зон и коммуникаций, а также участков общественной застройки должен включать: твердые виды покрытия в виде плиточного мощения, элементы сопряжения поверхностей, мобильные формы озеленения, скамьи, урны и малые контейнеры для мусора, уличное техническое оборудование, осветительное оборудование,

оборудование архитектурно - декоративного освещения, носители городской информации.

6.2.3 Обязательный перечень элементов комплексного благоустройства на территории участков озеленения включает: элементы сопряжения озелененного участка с прилегающими территориями (бортовой камень, подпорные стенки, др.), элементы защиты насаждений в мощении (специальные виды покрытия, приствольные ограждения и др.).

6.3 Участки и специализированные зоны общественной застройки

6.3.1 Комплексное благоустройство участков и специализированных зон общественной застройки с закрытым или ограниченным режимом посещения (органы управления, посольства, больницы и т.п.) следует проектировать в соответствии с заданием на проектирование и отраслевой специализацией.

6.3.2 В обязательный перечень элементов комплексного благоустройства на территориях участков и специализированных зон общественной застройки следует включать: твердые виды покрытия, элементы сопряжения поверхностей, озеленение, урны или контейнеры для мусора, осветительное оборудование, носители информационного оформления учреждений. Для учреждений, назначение которых связано с приемом посетителей, обязательно размещение скамей.

7 ТРЕБОВАНИЯ К ПРОЕКТИРОВАНИЮ КОМПЛЕКСНОГО БЛАГОУСТРОЙСТВА НА ТЕРРИТОРИЯХ ЖИЛОГО НАЗНАЧЕНИЯ

7.1 Общие положения

7.1.1 Объектами нормирования комплексного благоустройства на территориях жилого назначения являются: общественные пространства, участки жилой застройки, детских садов, школ, гаражей - стоянок, которые в различных сочетаниях формируют жилые группы, микрорайоны, жилые районы.

7.1.2 На территориях жилого назначения при проектировании комплексного благоустройства следует обеспечивать формирование единой системы доступных для всех жителей общественных пространств с соблюдением камерного масштаба объемно - композиционных решений.

7.2 Общественные пространства

7.2.1 Общественные пространства на территориях жилого назначения формируются системой пешеходных коммуникаций, участков учреждений обслуживания и озелененных территорий общего пользования групп, микрорайонов, жилых районов.

7.2.2 Обязательный перечень элементов комплексного благоустройства на территории пешеходных коммуникаций и участков учреждений обслуживания включает: твердые виды покрытия, элементы сопряжения поверхностей, урны, малые контейнеры для мусора, осветительное оборудование, носители информации.

7.2.3 Обязательный перечень элементов комплексного благоустройства на озелененных территориях общего пользования следует принимать:

- на территории площадок - в соответствии с подразделом 5.12;
- на территории объектов рекреации - в соответствии с разделом 8.

7.3 Участки жилой застройки

7.3.1 Проектирование комплексного благоустройства участков жилой застройки необходимо производить с учетом характера пользования придомовой территорией (коллективного пользования жителями многоквартирных многоэтажных застроек или индивидуального пользования семьей одноквартирного дома). Кроме того, необходимо учитывать особенности комплексного благоустройства участков жилой застройки, расположенных в особых градостроительных условиях: в составе исторической застройки, на территориях высокой плотности застройки, вдоль магистралей.

7.3.2 Обязательный перечень элементов комплексного благоустройства на территории участка жилой застройки коллективного пользования включает: твердые виды покрытия проезда, основные пешеходные коммуникации, площадки (отдыха, детских игр, установки мусоросборников) и их оборудование, элементы сопряжения поверхностей, озеленение, осветительное оборудование.

7.3.3 Обязательный перечень элементов комплексного благоустройства на территории индивидуального жилого участка включает: твердые виды покрытия дорожек, элементы сопряжения поверхностей, озеленение, осветительное оборудование.

7.3.4 При размещении жилых участков вдоль магистральных улиц не допускается со стороны улицы их ограждение и размещение площадок (детских, спортивных, для установки мусоросборников). Территории, расположенные вдоль магистральных улиц между границей УДС и линией жилой застройки, следует проектировать как единое общественное пространство.

7.4 Участки детских садов и школ

7.4.1 На территории участков детских садов и школ необходимо предусматривать: транспортный проезд (проезды), пешеходные коммуникации (основные, второстепенные), площадки при входах (главные, хозяйственные), площадки для игр детей, занятия спортом (на участках школ – спортядро), озелененные и другие территории.

7.4.2 При проектировании инженерных коммуникаций квартала не допускается их трассировка через территорию детского сада и школы, уже существующие сети при реконструкции территории квартала должны быть переложены. Собственные инженерные сети детского сада и школы должны проектироваться по кратчайшим расстояниям от подводящих инженерных сетей до здания, исключая прохождение под игровыми и спортивными площадками (рекомендуется прокладка со стороны хозяйственной зоны). Не допускается устройство смотровых колодцев на территориях площадок, проездов, проходов. Места их размещения на других территориях должны быть огорожены или выделены предупреждающими об опасности знаками.

7.4.3 Обязательный перечень элементов комплексного благоустройства на территории детского сада и школы включает: твердые виды покрытия проездов, основных пешеходных коммуникаций, площадок (кроме детских игровых), элементы сопряжения

поверхностей, озеленение, ограждение, оборудование площадок, скамьи, урны, осветительное оборудование, носители информационного оформления.

7.4.4 При озеленении территорий детских садов и школ не допускается применение растений с ядовитыми плодами.

7.5 Участок гаража-стоянки

7.5.1 На участке гаража-стоянки необходимо предусматривать: сооружение гаража-стоянки, площадку (накопительную), выезды и въезды, пешеходные дорожки. Подъездные пути к участкам гаражей-стоянок не должны пересекаться с основными направлениями пешеходных путей. Не допускается организация транзитных пешеходных путей через участки гаражей-стоянок.

7.5.2 Обязательный перечень элементов комплексного благоустройства на участке гаража - стоянки включает: твердые виды покрытия, элементы сопряжения поверхностей, ограждения, урны или малые контейнеры для мусора, осветительное оборудование, информационное оборудование (указатели).

8 ТРЕБОВАНИЯ К ПРОЕКТИРОВАНИЮ КОМПЛЕКСНОГО БЛАГОУСТРОЙСТВА НА ТЕРРИТОРИЯХ РЕКРЕАЦИОННОГО НАЗНАЧЕНИЯ

8.1 Общие положения

8.1.1 Объектами нормирования комплексного благоустройства на территориях рекреационного назначения являются объекты рекреации - части территорий парковых комплексов: зоны отдыха, парки, сады, бульвары, скверы. Проектирование комплексного благоустройства этих объектов должно производиться в соответствии с установленными режимами регулирования градостроительной деятельности для территории парковых комплексов.

8.1.2 Комплексное благоустройство на особо охраняемых природных территориях (национальный парк, природные парки, лесопарки) и природных территориях, запланированных генеральным планом развития населенных пунктов для создания особо охраняемых природных территорий, следует проектировать в соответствии с режимами особой охраны, установленными соответствующими градостроительными законодательными и нормативными актами.

8.1.3 Комплексное благоустройство памятников садово-паркового искусства, истории и архитектуры включает реконструкцию или реставрацию их исторического облика и планировки, включая воссоздание ассортимента растений. Оборудование и оснащение территории парка элементами благоустройства следует проектировать в соответствии с историко-культурным регламентом территории, на которой он расположен.

8.1.4 Планировочная структура объектов рекреации должна соответствовать градостроительным, функциональным и природным особенностям территории. При проектировании комплексного благоустройства следует обеспечивать приоритет природоохранных факторов: для крупных объектов рекреации – ненарушение природного,

естественного характера ландшафта; для малых объектов рекреации (скверы, бульвары, сады) - активный уход за насаждениями; для всех объектов рекреации - защита от высоких техногенных и рекреационных нагрузок населенного пункта.

8.2 Зоны отдыха

8.2.1 Зоны отдыха - территории рекреационного назначения, на которых имеются водные поверхности, предназначенные и обустроенные для организации активного массового отдыха, купания и рекреации. На внутригородских рекреационных территориях с водоемами, их следует проектировать с учетом соответствующих нормативных правовых актов местных государственных исполнительных органов.

8.2.2 Обязательный перечень элементов комплексного благоустройства на территории зоны отдыха включает: твердые виды покрытия проезда, комбинированные - дорожек (плитка, утопленная в газон), озеленение, питьевые фонтанчики, скамьи, урны, малые контейнеры для мусора, оборудование пляжа (навесы от солнца, лежаки, кабинки для переодевания), туалетные кабины.

8.2.3 На территории зоны отдыха не допускается размещение выгребных туалетов.

8.3 Парки

8.3.1 На территории населенного пункта должны проектироваться следующие виды парков: многофункциональные, специализированные, парки жилых районов. Проектирование комплексного благоустройства парка производится в зависимости от его функционального назначения.

8.3.2 Городской многофункциональный парк предназначается для периодического массового отдыха, развлечения, активного и тихого отдыха, устройства аттракционов для взрослых и детей.

Обязательный перечень элементов комплексного благоустройства на территории многофункционального парка включает: твердые виды покрытия (плиточное мощение) основных дорожек и площадок (кроме спортивных и детских), элементы сопряжения поверхностей, озеленение, элементы декоративно-прикладного оформления, водные устройства (водоемы, фонтаны), скамьи, урны и малые контейнеры для мусора, ограждение (парка в целом, зон аттракционов, отдельных площадок или насаждений), оборудование площадок, уличное техническое оборудование (тележки «вода», «мороженое»), осветительное оборудование, оборудование архитектурно-декоративного, освещения, носители информации о зоне парка или о парке в целом.

8.3.3 Специализированные парки населенного пункта предназначаются для организации специализированных видов отдыха. Состав и количество парковых сооружений, элементы благоустройства зависят от тематической направленности парка, определяются заданием на проектирование и проектным решением.

Обязательный перечень элементов комплексного благоустройства на территории специализированных парков включает: твердые виды покрытия основных дорожек, элементы сопряжения поверхностей, скамьи, урны, информационное оборудование (схема парка). Допускается размещение ограждения, туалетных кабин.

8.3.4 Парк жилого района предназначается для организации активного и тихого отдыха населения жилого района.

Обязательный перечень элементов комплексного благоустройства на территории парка жилого района включает: твердые виды покрытия основных дорожек, элементы сопряжения поверхностей, озеленение, скамьи, урны и малые контейнеры для мусора, оборудование площадок, осветительное оборудование.

8.4 Сады

8.4.1 На территории населенного пункта формируются следующие виды садов: сады отдыха и прогулок, сады при сооружениях, сады - выставки, сады на крышах и др.

8.4.2 Сад отдыха и прогулок предназначен для организации кратковременного отдыха населения.

Обязательный перечень элементов комплексного благоустройства на территории сада отдыха и прогулок включает: твердые виды покрытия дорожек в виде плиточного мощения, элементы сопряжения поверхностей, озеленение, скамьи, урны, уличное техническое оборудование (тележки «Вода», «Мороженое»), осветительное оборудование.

8.4.3 Сады при зданиях и сооружениях формируются у зданий общественных организаций, зрелищных учреждений и других зданий и сооружений общественного назначения. Планировочная структура сада должна обеспечивать рациональные подходы к объекту и быструю эвакуацию посетителей.

Обязательный, рекомендуемый и допускаемый перечень элементов комплексного благоустройства сада при зданиях и сооружениях следует принимать согласно пункту 8.4.2.

8.4.4 Сад-выставка (скульптуры, цветов, произведений декоративно-прикладного искусства и др.) - экспозиционная территория, действующая как самостоятельный объект или как часть городского парка. Планировочная организация сада-выставки должна быть направлена на выгодное представление экспозиции и создание удобного движения при ее осмотре.

Обязательный, рекомендуемый и допускаемый перечень элементов комплексного благоустройства сада-выставки следует принимать согласно пункту 8.4.2.

8.4.5 Сады на крышах размещаются в целях создания среды для кратковременного отдыха, благоприятных эстетических и микроклиматических условий. Проектирование сада на крыше, кроме решения задач озеленения, требует учета комплекса внешних (климатических, экологических) и внутренних (механические нагрузки, влажностный и температурный режим здания) факторов. Перечень элементов комплексного благоустройства сада на крыше должен определяться проектным решением.

8.5 Бульвары и скверы

Бульвары и скверы предназначаются для организации кратковременного отдыха, прогулок, транзитных пешеходных передвижений.

Обязательный перечень элементов комплексного благоустройства на территории бульваров и скверов включает: твердые виды покрытия дорожек и площадок, элементы

сопряжения поверхностей, озеленение, скамьи, урны или малые контейнеры для мусора, осветительное оборудование, оборудование архитектурно - декоративного освещения.

9 ТРЕБОВАНИЯ К ПРОЕКТИРОВАНИЮ КОМПЛЕКСНОГО БЛАГОУСТРОЙСТВА НА ТЕРРИТОРИЯХ ПРОИЗВОДСТВЕННОГО НАЗНАЧЕНИЯ

9.1 Общие положения

Объектами нормирования комплексного благоустройства на территориях производственного назначения являются общественные пространства и озелененные территории санитарно-защитных зон, которые формируются на участках и зонах производственной застройки. При проектировании комплексного благоустройства территорий производственного назначения следует руководствоваться Санитарными правилами РК от 17 января 2012 года № 93.

9.2 Общественные пространства

9.2.1 Общественные пространства на территориях производственного назначения включают: предзаводскую площадь, пешеходные коммуникации, площадки отдыха и стоянок, объекты рекреации. Общественные пространства необходимо максимально изолировать от мест производства работ защитными насаждениями, носителями звуко - свето - цветовой информации, предупреждающей об опасности, а также постоянными или временными ограждениями различных видов.

9.2.2 Предзаводская площадь - свободное пространство для проведения общественных мероприятий производственного предприятия.

Обязательный перечень элементов комплексного благоустройства на территории предзаводской площади включает: твердые виды покрытия, элементы сопряжения поверхностей, озеленение, скамьи, урны и малые контейнеры для мусора, флагштоки, осветительное оборудование, носители информационного оформления предприятия.

Обязательный перечень элементов комплексного благоустройства на территории пешеходных коммуникаций включает: твердые виды покрытия, элементы сопряжения поверхностей, мобильные приемы озеленения (вазоны, контейнеры), урны и контейнеры для мусора, осветительное оборудование.

9.2.3 На территории участков и зон производственной застройки следует размещать площадки для отдыха. При шумном характере производства должны преобладать формы тихого отдыха и спокойные по цвету и форме элементы благоустройства, при однообразном, монотонном характере производства - активные формы отдыха и разнообразные элементы благоустройства яркой окраски.

Обязательный перечень элементов комплексного благоустройства на площадках отдыха включает: твердые виды покрытия, элементы сопряжения поверхностей, озеленение, скамьи, столы для игр, урны, осветительное оборудование.

9.2.4 Площадки для стоянки легковых автомобилей, велосипедов, мотоциклов следует размещать в стороне от основных транспортных и пешеходных потоков, при размещении обеспечивать условия хорошей маневренности.

Обязательный перечень элементов комплексного благоустройства на площадках - стоянках включает: твердые виды покрытия, элементы сопряжения поверхностей, оборудование для установки или подвески велосипедов, разметка, осветительное оборудование. Допускается устройство ограждения.

9.2.5 Обязательный перечень элементов комплексного благоустройства сквера на производственных территориях следует принимать согласно пункту 8.5.1.

9.3 Озелененные территории санитарно-защитных зон

Площадь озеленения санитарно-защитных зон (СЗЗ) территорий производственного назначения должна определяться проектным решением и в соответствии с требованиями Санитарных правил РК от 17 января 2012 года № 93.

Обязательный перечень элементов комплексного благоустройства озелененных территорий СЗЗ включает: элементы сопряжения озелененного участка с прилегающими территориями (бортовой камень, подпорные стенки, др.), элементы защиты насаждений и участков озеленения.

10 ТРЕБОВАНИЯ К ПРОЕКТИРОВАНИЮ ОБЪЕКТОВ КОМПЛЕКСНОГО БЛАГОУСТРОЙСТВА НА ТЕРРИТОРИЯХ ТРАНСПОРТНЫХ И ИНЖЕНЕРНЫХ КОММУНИКАЦИЙ НАСЕЛЕННОГО ПУНКТА

10.1 Общие положения

10.1.1 Объектом нормирования комплексного благоустройства на территориях транспортных коммуникаций населенного пункта является улично-дорожная сеть (УДС) в границах красных линий (улицы и дороги, площади, пешеходные переходы различных типов). Проектирование комплексного благоустройства возможно производить на сеть улиц определенной категории, отдельную улицу или площадь, часть улицы или площади, транспортное сооружение. При этом в границы проекта необходимо включать застройку вдоль улицы либо территорию и застройку (при отступе линии застройки от красной линии), проектируя территорию от внешнего края дорожного полотна до застройки как единое общественное пространство согласно пункту 7.3.4.

10.1.2 Объектами нормирования комплексного благоустройства на территориях инженерных коммуникаций являются технические зоны метрополитена, магистральных сетей инженерных коммуникаций.

10.1.3 При проектировании комплексного благоустройства на территориях транспортных и инженерных коммуникаций следует обеспечивать безопасность участников дорожного движения и защиту прилегающих территорий от воздействия транспорта и инженерных коммуникаций.

10.2 Улицы и дороги

10.2.1 Улицы и дороги на территории населенных пунктов по назначению и транспортным характеристикам подразделяются на магистральные улицы

общегородского и районного значения, улицы и дороги местного значения.

Обязательный перечень элементов комплексного благоустройства на территории улиц и дорог включает: твердые виды покрытия дорожного полотна и тротуаров, элементы сопряжения поверхностей, озеленение вдоль улиц и дорог, ограждения опасных мест, осветительное оборудование, носители информации дорожного движения (дорожные знаки, разметка, светофорные устройства).

10.2.2 Виды и конструкции дорожного покрытия необходимо проектировать с учетом категории улицы, обеспечения безопасности движения и действующих на момент проектирования нормативных документов (СНиП РК 3.03-09).

10.2.3 При проектировании озеленения улиц и дорог минимальные расстояния от посадок до сетей подземных коммуникаций и прочих сооружений улично-дорожной сети следует принимать согласно СНиП РК 3.01-01.

10.2.4 Ограждения на территории транспортных коммуникаций предназначены для организации безопасности передвижения транспортных средств и пешеходов.

10.2.5 Расстояние между опорами осветительного оборудования необходимо устанавливать в зависимости от типа светильников, источников света и высоты их установки.

10.2.6 Условия размещения дорожных знаков и информации, их форму, размеры, изображения, места их установки, должны отвечать установленным требованиям безопасности, удобства и визуальной видимости.

10.2.7 Размещение светофоров должны обеспечивать безопасное расстояние от тротуаров.

10.2.8 Размещение средств наружной рекламы и информации на территории УДС и прилегающих территориях должно обеспечивать требования безопасности дорожного движения в соответствии с правилами размещения средств наружной рекламы и информации, утвержденных соответствующими нормативными правовыми актами центральных и местных органов власти.

10.3 Площади

10.3.1 По функциональному назначению площади подразделяются на: главные (у зданий органов власти, общественных организаций), приобъектные (у театров, памятников, кинотеатров, музеев, торговых центров, стадионов, парков, рынков и др.), общественно - транспортные (у вокзалов, станций метрополитена, на въездах в город), мемориальные (у памятных объектов или мест), площади транспортных развязок. При проектировании комплексного благоустройства следует обеспечивать максимально возможное разделение пешеходного и транспортного движения, основных и местных транспортных потоков.

10.3.2 Обязательный перечень элементов комплексного благоустройства на территории площади следует принимать в соответствии с пунктом 10.2.1.

10.3.3 Виды покрытия пешеходной части площади должны предусматривать возможность проезда автомобилей специального назначения (пожарных, аварийных, уборочных и др.), временной парковки легковых автомобилей.

10.3.4 Места возможного проезда и временной парковки автомобилей на

пешеходной части площади следует выделять цветом или фактурой покрытия, мобильным озеленением (контейнеры, вазоны), переносными ограждениями. При этом ширина прохода должна обеспечивать пропуск пешеходного потока и определяется расчетом.

10.4 Пешеходные переходы

10.4.1 Пешеходные переходы следует размещать в местах пересечения основных пешеходных коммуникаций с городскими улицами и дорогами. Пешеходные переходы проектируются в одном уровне с проезжей частью улицы (наземные) либо вне уровня проезжей части улицы - внеуличные (надземные и подземные).

10.4.2 Обязательный перечень элементов комплексного благоустройства внеуличного пешеходного перехода включает: твердые виды покрытия пола, элементы сопряжения поверхностей (лестницы, пандусы), осветительное оборудование, урны и малые контейнеры для мусора.

10.5 Технические зоны транспортных, инженерных коммуникаций, водоохранные зоны

10.5.1 На территории технических (охранных) зон магистральных коллекторов водопроводных и канализационных сетей и трубопроводов, кабелей высокого, низкого напряжения и слабых токов, линий высоковольтных передач не допускается прокладка транспортно-пешеходных коммуникаций с твердыми видами покрытий, установка осветительного оборудования, средств наружной рекламы и информации, устройство площадок (детских, отдыха, стоянок автомобилей, установки мусоросборников), возведение любых видов сооружений, в т.ч. некапитальных нестационарных, кроме технических, имеющих отношение к обслуживанию и эксплуатации проходящих в технической зоне коммуникаций.

10.5.2 Комплексное благоустройство полосы отвода железных дорог следует проектировать на основе СНиП РК 3.03-01, СН РК 3.03-17.

10.5.3 Комплексное благоустройство территорий водоохранных зон следует проектировать с учетом санитарно-эпидемиологических правил и положений «Правил установления водоохранных зон и полос».

В пределах водоохранных зон запрещается:

- применение химических средств для борьбы с вредителями, болезнями растений и сорняками;
- размещение складов минеральных удобрений, горюче-смазочных материалов;
- складирование мусора;
- заправка топливом, мойка и ремонт автомобилей, других машин и механизмов.

11 ПОЖАРНАЯ БЕЗОПАСНОСТЬ

11.1 Общие положения

11.1.1 При проектировании благоустройства территорий населенных пунктов следует соблюдать требования СНиП РК 2.02-05, СНиП РК 3.01-01.

11.1.2 На объектах комплексного благоустройства территорий населенных пунктов должна быть обеспечена безопасность людей в случае возникновения пожара, разработаны инструкции о мерах пожарной безопасности.

11.1.3 Территории элементов комплексного благоустройства должны своевременно очищаться от горючих отходов, мусора, опавших листьев, сухой травы и т.п.

11.1.4 Территории элементов комплексного благоустройства не допускается использовать под складирование материалов, оборудования, тары, для стоянки транспорта.

11.1.5 Дороги, проезды, подъезды и проходы должны быть доступны для проезда пожарного транспорта, подступы к пожарному инвентарю должны быть всегда свободными, содержаться в исправном состоянии, а зимой очищаться от снега и льда.

12 САНИТАРНО-ЭПИДЕМИОЛОГИЧЕСКАЯ БЕЗОПАСНОСТЬ И ОХРАНА ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ

12.1 Мероприятия по благоустройству территорий населенных пунктов не должны вызывать загрязнения в недопустимых пределах атмосферы, водоемов, водотоков, подземных вод, возникновение и развитие эрозионных процессов и другие неблагоприятные явления в соответствии с требованиями санитарных норм (Санитарные правила РК от 25.01.2012, №168, Санитарные правила РК от 18.01.2012 г., № 104).

12.2 Необходимо проводить исследования состава почвы (грунтов), воды в зонах отдыха на физико-химическую, санитарно-эпидемиологическую и радиологическую безопасность и принимать меры для недопущения превышения допустимых параметров загрязнения

12.3 Отвод территорий под объекты комплексного благоустройства и охрану недр следует выполнять в соответствии с действующим законодательством в области охраны окружающей среды.

12.4 Мероприятия и технические решения, направленные на охрану окружающей среды и осуществляемые в процессе благоустройства, необходимо согласовать в установленном порядке с территориальными государственными органами управления и надзора.

12.5 Система отведения и очистки поверхностных вод в процессе строительства и эксплуатации территорий должна соответствовать требованиям действующих нормативных документов.

12.6 Необходимо обеспечить защиту территорий объектов комплексного благоустройства от проникания в них опасных для здоровья людей вредных веществ от близлежащих производств, неукоснительно соблюдать требования по отводу санитарно-защитных зон.

УДК 71+628

МКС 93.02.80

Ключевые слова: благоустройство, объекты комплексного благоустройства, элементы комплексного благоустройства, общественное пространство, озеленение, эспланада, рекреационная зона, пешеходная зона, площадки, пожарная безопасность, санитарно-эпидемиологические требования, доступность маломобильных групп населения, охрана окружающей среды

Ресми басылым

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҰЛТТЫҚ ЭКОНОМИКА МИНИСТРЛІГІНІҢ
ҚҰРЫЛЫС, ТҰРҒЫН ҮЙ-КОММУНАЛДЫҚ ШАРУАШЫЛЫҚ ІСТЕРІ ЖӘНЕ
ЖЕР РЕСУРСТАРЫН БАСҚАРУ КОМИТЕТІ**

**Қазақстан Республикасының
ҚҰРЫЛЫС НОРМАЛАРЫ**

ҚР ҚН 3.01-05–2013

ЕЛДІ МЕКЕНДЕРДІҢ АУМАҒЫН АБАТТАНДЫРУ

Басылымға жауаптылар: «ҚазҚСҒЗИ» АҚ

050046, Алматы қаласы, Солодовников көшесі, 21
Тел./факс: +7 (727) 392-76-16 – қабылдау бөлмесі

Издание официальное

**КОМИТЕТ ПО ДЕЛАМ СТРОИТЕЛЬСТВА, ЖИЛИЩНО-КОММУНАЛЬНОГО
ХОЗЯЙСТВА И УПРАВЛЕНИЯ ЗЕМЕЛЬНЫМИ РЕСУРСАМИ МИНИСТЕРСТВА
НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

**СТРОИТЕЛЬНЫЕ НОРМЫ
Республики Казахстан**

СН РК 3.01-05–2013

БЛАГОУСТРОЙСТВО ТЕРРИТОРИЙ НАСЕЛЕННЫХ ПУНКТОВ

Ответственные за выпуск: АО «КазНИИСА»

050046, г. Алматы, ул. Солодовникова, 21
Тел./факс: +7 (727) 392-76-16 – приемная